

NOKUTs evalueringer

Kartlegging av læringsutbyttebeskrivelser

Evaluering av læringsutbyttebeskrivelser i statsvitenskap

November 2015

NOKUT

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning, samt godkjent høyere utenlandsk utdanning. "NOKUTs evalueringer" er sakkyndige vurderinger som beskriver tilstanden innen fagdisipliner og fagområder, eller sentrale elementer som inngår i et studieløp på tvers av fagområder.

Vi håper at resultatene våre kan være nyttige for lærestedene i arbeidet med å kvalitetssikre og videreutvikle utdanningstilbudene.

Tittel:	Kartlegging av læringsutbyttebeskrivelser
Forfatter(e):	Anne Karine Sørskår
Sakkyndig komité	Kristina Jönsson og Anders Wivel
Dato:	15.11.2015
Rapportnummer:	2015-5

Forord

NOKUT fikk 11. desember 2014 i oppdrag fra Kunnskapsdepartementet å gjennomføre en kartlegging av hvorvidt læringsutbyttebeskrivelser ved norske universiteter, vitenskapelige høyskoler og høyskoler er i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, NKR. Rapporten fra fagområdet statsvitenskap er én av seks evalueringsrapporter fra sakkyndige som har gjennomført fagfellevurderinger av læringsutbyttebeskrivelser innen sine fagområder. De andre vurderingene er innen arkitektur- og interiørdesign, biologi, data, medisin og teologi/RLE/religionsvitenskap. En referansegruppe har gitt innspill til en sluttrapport som gir en overordnet vurdering av kvalifikasjonsrammeverket og institusjonenes implementering av læringsutbyttebeskrivelser.

NOKUT vil takke de sakkyndige for det arbeidet de har gjort med evalueringene og referansegruppen for innspill til sluttrapporten. Vi vil også takke de institusjonene som er omfattet av evalueringen for at de har sendt sine læringsutbyttebeskrivelser til NOKUT, og for at de har besvart spørsmål om deres prosesser med implementering av læringsutbyttebeskrivelser.

Sammendrag

Den sakkyndige komiteen har vurdert læringsutbyttebeskrivelsene for 28 bachelor- master og ph.d.-programmer innen fagområdet statsvitenskap ved norske universiteter og høyskoler. Halvparten av beskrivelsene er funnet å være i samsvar med - eller delvis i samsvar med - Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, NKR.

Den halvparten av beskrivelsene som ikke er funnet å være i samsvar med NKR, følger ikke strukturen i rammeverket. Mange av deskriptorene er ikke med, og det har også vært vanskelig å skille mellom kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Læringsutbyttebeskrivelsene på bachelorutdanningene vurderes som mer velformulerte enn beskrivelsene på mastergradsutdanningene, som igjen vurderes som betydelig mer velformulerte enn læringsutbyttebeskrivelsene på ph.d.-utdanningene.

Flere av beskrivelsene som er funnet å være i godt samsvar med strukturen i kvalifikasjonsrammeverket, mangler tydelig faglig profil og innhold. Dette gjelder blant annet de fleste læringsutbyttebeskrivelsene på ph.d.-nivået. De sakkyndige antar at det er større forskjeller i faglig innhold og profil mellom de ulike statsvitenskapelige miljøer og institutter, enn det som fremgår av læringsutbyttebeskrivelsene.

Bare tre av læringsutbyttebeskrivelsene følger strukturen i NKR samtidig som det spesifikke faglige læringsutbyttet for programmet er tydelig. Alle disse er på bachelorgradsnivå, og er beskrivelser ved institusjoner som bare tilbyr statsvitenskap på dette nivået. Noen av institusjonene som tilbyr statsvitenskap på både bachelor- og mastergradsnivå har gode beskrivelser av faglig innhold og profil, men mangler noen sentrale deskriptorer.

De aller fleste beskrivelser er utformet som kompetansebeskrivelser, altså hva kandidaten skal kunne etter endt utdanning.

Innhold

1	Innledning	1
1.1	Beskrivelse av prosjektet	1
1.2	Krav til læringsutbyttebeskrivelser.....	2
1.3	Oversikt over program som er vurdert	3
2	Sakkyndiges oppsummering og eksempler på vellykkede og mindre vellykkede læringsutbyttebeskrivelser innen statsvitenskap	4
2.1	Sakkyndiges oppsummering.....	4
2.2	Eksempler på læringsutbyttebeskrivelser	6
2.2.1	Eksempler på vellykkede læringsutbyttebeskrivelser	6
2.2.2	Eksempler på mindre vellykkede læringsutbyttebeskrivelser	6
3	Sakkyndig vurdering av læringsutbyttebeskrivelser fra fagområdet statsvitenskap	7
3.1	Universitetet i Agder	7
3.1.1	Statsvitenskap - bachelorprogram	7
3.1.2	Statsvitenskap og ledelse- masterprogram	8
3.1.3	Progresjonen mellom nivåene i læringsutbyttebeskrivelsene	9
3.2	Universitetet i Stavanger	10
3.2.1	Bachelor i statsvitenskap	10
3.3	Universitetet i Bergen	12
3.3.1	Bachelorprogram i samanliknande politikk	12
3.3.2	Bachelorprogram i administrasjon og organisasjonsvitenskap	13
3.3.3	Bachelorprogram i europastudium	15
3.3.4	Masterprogram i administrasjon- og organisasjonsvitenskap	16
3.3.5	Masterprogram i sammenliknende politikk.....	18
3.3.6	Master´s Programme in Public Administration.....	20
3.3.7	Ph.d. (Gjelder alle programmer ved Universitetet i Bergen)	22
3.3.8	Progresjonen mellom nivåene i læringsutbyttebeskrivelsene	23
3.4	Universitetet i Oslo	24
3.4.1	Statsvitenskap – bachelor	24
3.4.2	Internasjonale studier – bachelor.....	26
3.4.3	Statsvitenskap – master	27
3.4.4	Peace and Conflict Studies – master	30

3.4.5	Ph.d.-programmet ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet.....	32
3.4.6	Progresjonen mellom læringsutbyttebeskrivelsene	33
3.5	UiT Norges arktiske universitet.....	34
3.5.1	Bachelor i statsvitenskap	34
3.5.2	Master i statsvitenskap	35
3.5.3	Master i organisasjons- og ledelsesvitenskap.....	36
3.5.4	Master of Philosophy in Peace and Conflict Transformation	37
3.5.5	Ph.d.-program i humaniora og samfunnsvitenskap	39
3.5.6	Progresjonen mellom nivåene i læringsutbyttebeskrivelsene	40
3.6	NTNU	41
3.6.1	Statsvitenskap – bachelor	41
3.6.2	Statsvitenskap – master	42
3.6.3	Statsvitenskap – ph.d.....	43
3.6.4	Progresjonen mellom nivåene i læringsutbyttebeskrivelsene	45
3.7	Universitetet i Nordland	46
3.7.1	Bachelor i statsvitenskap	46
3.7.2	Master i samfunnsvitenskap med fordypning i statsvitenskap.....	47
3.7.3	Progresjonen mellom nivåene i læringsutbyttebeskrivelsene	49
3.8	Høgskolen i Lillehammer	50
3.8.1	Bachelor i internasjonale studier med historie	50
3.9	Høgskolen i Buskerud og Vestfold.....	52
3.9.1	Bachelor i statsvitenskap	52
3.10	Bjørknes Høyskole	54
3.10.1	Bachelor i freds- og konfliktstudier	54
4	Vedlegg.....	57
4.1	Beskrivelse av den sakkyndige komiteen	57

1 Innledning

1.1 Beskrivelse av prosjektet

Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet fastsatte i mars 2009 Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. I brev til institusjonene datert 17. november 2008 påla departementet institusjonene at alle studie- og fagplaner ved utgangen av 2012 skulle være i samsvar med kvalifikasjonsrammeverket, NKR. Føringer for alle nivåer fra grunnskole til ph.d. ble gitt i dokumentet *Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR)*.

For høyere utdanning har NOKUT fastsatt følgende i sin studietilsynsforskrift¹:

Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse (§ 7-2, 2. ledd).

Kravene i studietilsynsforskriften gjelder for alle studier som tilbys innen norsk høyere utdanning, og NOKUT skal føre tilsyn med at disse kravene er oppfylt.

I brev datert 11. desember 2014 ba departementet NOKUT om å gjennomføre en kartlegging av hvordan universiteter, vitenskapelige høyskoler og høyskoler har utformet og skrevet læringsutbyttebeskrivelser på studieprogramnivå, og vurdere i hvilken grad disse er i samsvar med nivåbeskrivelsene for høyere utdanning i NKR. Departementet ga følgende føringer for oppdraget:

- Kartleggingen skal være bred ved at den omfatter mange utdanningsprogrammer og fagområder
- Hovedvekten skal legges på utdanninger som ikke er regulert av rammeplan
- Alle de tre nivåene i høyere utdanning skal være representert i utvalget av studieprogrammer
- Kartleggingen skal omfatte alle institusjonskategorier
- Prosjektet gjennomføres så raskt som mulig i 2015
- Prosjektet skal resultere i en sluttrapport som gir en generell vurdering, samt gir eksempler på vellykkede og mindre vellykkede beskrivelser.

Gjennomføring av prosjektet

Fagområdene arkitektur- og interiørdesign, biologi, data, medisin, statsvitenskap og teologi/RLE/religionsvitenskap ble valgt ut, og kartleggingen omfatter til sammen 127 programmer ved 32 institusjoner. Ved å velge de nevnte fagområdene er alle institusjonskategorier representert.

¹ FOR 2013-02-28 nr 237: Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften)

Utdanningsinstitusjoner som tilbyr de utvalgte programmene, har sendt inn sine læringsutbyttebeskrivelser. Disse er satt inn i rapportene uten at eventuelle skrivefeil er rettet opp.

For hvert av de seks fagområdene har to sakkyndige hatt i oppdrag å:

- vurdere om læringsutbyttebeskrivelsene for programmer er i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.
- finne frem til eksempler på noen vellykkede og noen mindre vellykkede beskrivelser.

En referansegruppe har gitt innspill til sluttrapport fra prosjektet. Medlemmene er:

- forsker Mari Elken, NIFU
- professor Sunniva Haugen, NTNU/Boliden Mineral AB
- senterleder, lektor Arne Kjær, Aarhus universitet
- student Madeleine Sjøbrend, Norsk studentorganisasjon

1.2 Krav til læringsutbyttebeskrivelser

De sakkyndiges vurderinger av læringsutbyttebeskrivelsene er gjennomført i tråd med NOKUTs gjeldende praksis for vurdering av læringsutbyttebeskrivelser ved akkreditering av studieprogram. Med bakgrunn i dette har følgende vært sentralt i de sakkyndiges vurdering av læringsutbyttebeskrivelsene:

1. **Struktur:** Læringsutbyttebeskrivelsene skal tydelig inndeles og beskrives som kunnskap, ferdighet og generell kompetanse. Lærestedet skal ha formulert læringsutbyttebeskrivelsen i henhold til denne strukturen. Komiteen har også sett på om sammenhengen mellom kategoriene kunnskap, ferdighet og generell kompetanse er tydelig.
2. **Nivå:** Beskrivelsen av oppnådd kompetanse skal vise at studiet er på det nivået der studietilbudet er plassert. Bachelorgradsstudier er på nivå 6, mastergradsstudier er på nivå 7, og ph.d.-studier på nivå 8 i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. Der det tydelig fremgår at studiet ikke er på riktig nivå, for lavt eller for høyt, er dette kommentert. Enkelte av læringsutbyttebeskrivelsene kan være på et lavere eller høyere nivå, men samlet sett skal beskrivelsen for et studium ligge på det riktige nivået (best-fit).
3. **Utforming:** Læringsutbyttebeskrivelsen skal være utformet som en kompetansebeskrivelse og skal beskrive hva kandidaten skal ha oppnådd og er i stand til å gjøre ved fullført studium. Læringsutbyttebeskrivelsen skal ikke være formulert som et mål for studiet, men som mål for hva det forventes at kandidaten skal kunne.
4. **Faglig innhold/profil:** Læringsutbyttebeskrivelsen skal fremgå av kandidatens vitnemål. Det er derfor viktig at den kommuniserer med den som leser og skal forstå vitnemålet. Leseren skal gjennom læringsutbyttebeskrivelsen få noe innsikt i studiets faglige innhold og profil. Dersom læringsutbyttebeskrivelsen er for generell, er dette kommentert.
5. **Progresjon mellom nivåer:** Der hvor det på samme institusjon finnes program på to eller flere nivåer som bygger på hverandre, er progresjonen fra ett nivå til det neste vurdert.

1.3 Oversikt over program som er vurdert

Utvalget av program er gjort med utgangspunkt i NUS-kodeverket og omfattet studietilbud ved både universiteter og høyskoler. Med utgangspunkt i NUS-kode 6311 (bachelor), 7311 (master) og 8311 (ph.d.) ble alle programmene som hadde statsvitenskap i tittelen (for eksempel bachelor i statsvitenskap), samt et utvalg av andre programmer under koden statsvitenskap valgt ut.

Den faglige vurderingen er gjort av:

- Universitetslektor Kristina Jönsson, Lunds universitet
- Professor med særlige oppgaver, Anders Wivel, Københavns Universitet.

I tabellen under vises hvilke institusjoner og programmer som er vurdert, og i hvilken grad de er vurdert å være i samsvar med NKR.

Institusjon	Utdanning	Samsvar med NKR
<i>Universiteter</i>		
Universitetet i Agder	Statsvitenskap - bachelorprogram Statsvitenskap - masterprogram	Nei Nei
Universitetet i Stavanger	Bachelor i statsvitenskap	Ja
Universitetet i Bergen	Bachelorprogram i samanliknande politikk Masterprogram i samanliknande politikk Bachelorprogram i administrasjons- og organisasjonsvitenskap Masterprogram i administrasjons- og organisasjonsvitenskap Bachelorprogram i europastudium Master's Programme in Public Administration Ph.d. ved Universitetet i Bergen	Ja Nei Nei Nei Nei Nei Ja, men generisk
Universitetet i Oslo	Statsvitenskap – bachelor Statsvitenskap – master Internasjonale studier – bachelor Peace and Conflict Studies - master Ph.d.-programmet ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet	Ja Ja Nei Ja Ja, men generisk
UiT Norges arktiske universitet	Bachelor i statsvitenskap Master i statsvitenskap Master i organisasjons- og ledelsesvitenskap Master of Philosophy in Peace and Conflict Transformation Ph.d. i humaniora og samfunnsvitenskap	Ja, men generisk Ja, men generisk Ja, men generisk Nei Nei
NTNU	Statsvitenskap - bachelor Statsvitenskap - master Statsvitenskap - Ph.d	Ja, men generisk Ja, men generisk Ja, men generisk
Universitetet i Nordland	Bachelor i statsvitenskap Master i samfunnsvitenskap med fordypning i statsvitenskap	Nei Nei
<i>Statlige høyskoler</i>		
Høgskolen i Lillehammer	Bachelor i internasjonale studier med historie	Ja
Høgskolen i Buskerud og Vestfold	Bachelor i statsvitenskap	Nei
<i>Private høyskoler</i>		
Bjørknes Høyskole	Bachelor i freds- og konfliktstudier	Ja

2 Sakkyndiges oppsummering og eksempler på vellykkede og mindre vellykkede læringsutbyttebeskrivelser innen statsvitenskap

2.1 Sakkyndiges oppsummering

Læringsutbyttebeskrivelsene for de 28 utdanningene innen statsvitenskap som er vurdert, er i varierende grad tilpasset NKR, og kvaliteten på beskrivelsene varierer. Noen institusjoner er tydeligere eller mer konsekvente i sine beskrivelser enn andre, og i noen tilfeller varierer kvaliteten innen samme institusjon. Halvparten av programmene har vi vurdert til å være i samsvar med NKR, mens den andre halvparten avviker for mye fra strukturen i NKR til at vi finner dem å kunne være i samsvar med rammeverket.

Bare noen av beskrivelsene følger strukturen i NKR samtidig som det spesifikke faglige læringsutbyttet for programmet er tydelig. Dette gjelder bachelor i statsvitenskap ved Universitetet i Stavanger, bachelor i internasjonale studier med historie ved Høgskolen i Lillehammer og bachelor i freds- og konfliktstudier ved Bjørknes Høyskole. Sistnevnte har imidlertid en litt for detaljrik beskrivelse. Alle disse tre institusjonene tilbyr bare statsvitenskap på bachelorgradsnivå.

Flere av læringsutbyttebeskrivelsene ved institusjoner som tilbyr både bachelor og master i statsvitenskap er vurdert å være delvis i samsvar med NKR. Disse har gode beskrivelser av faglig innhold og profil, men mangler noen sentrale deskriptorer. De som ligger nærmest opp til NKR, er bachelor i sammenliknende politikk ved Universitetet i Bergen og Master i Peace and Conflict ved Universitetet i Oslo. Bachelor og master i statsvitenskap ved Universitetet i Oslo er også delvis i samsvar med NKR. Disse tilbyr også ph.d., men har lite fagspesifikke beskrivelser på dette nivået.

Bachelor- og master i statsvitenskap samt master i organisasjon- og ledelsesvitenskap ved UiT er i samsvar med NKR, men like generiske som NKR. Det samme gjelder bachelor og master i statsvitenskap ved NTNU. Gjennomgående mangler ph.d.-programmene fagspesifikke beskrivelser, og beskrivelsene av ph.d.-programmene ved Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo og NTNU er i samsvar med - og nesten en kopi av - NKR.

Læringsutbyttebeskrivelsene for hele 14 av programmene har vi vurdert å ikke være i samsvar med NKR. Dette er ph.d. i humaniora og samfunnsvitenskap og Master of Philosophy in Peace and Conflict Transformation ved UiT Norges arktiske universitet; bachelor og master i statsvitenskap ved Universitetet i Agder; bachelor og master i administrasjons- og organisasjonsvitenskap, bachelor i europastudier, master i sammenliknende politikk og Master's Programme in Public Administration ved Universitetet i Bergen; bachelor i internasjonale studier ved Universitetet i Oslo; master i samfunnsvitenskap med fordypning i statsvitenskap ved Universitetet i Nordland; bachelor i statsvitenskap ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold; bachelor i statsvitenskap ved Universitetet i Nordland og bachelor i internasjonale studier ved Universitetet i Oslo. Alle disse beskrivelsene er for langt fra strukturen i NKR til at vi kan finne at det er samsvar, men i flere av disse finner vi gode beskrivelser av faglig profil og innhold.

Det vanskeligste punktet synes å være å skille mellom kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse og/eller forståelse for hva som skal plasseres under hver av kategoriene. Mange har derfor plukket ut noen beskrivelser i NKR og utviklet egne formuleringer med utgangspunkt i disse uten å ta med alle deskriptorene i NKR. En deskriptor vi ikke fant igjen på noen av bachelorprogrammene (nivå 6), er

kan oppdatere sin kunnskap innenfor fagområdet. Siden den mangler gjennomgående, har vi ikke kommentert dette under hver enkelt vurdering.

Ofte plasseres deskriptorene under feil kategori. At en deskriptor er plassert i feil kategori, kan imidlertid ha en faglig fundert forklaring. Fagets innhold kan innebære at det blir naturlig å fremstille en generell kompetanse som en ferdighet kandidaten har opparbeidet seg i løpet av studiet. Ettersom komiteen ikke har sett på studieplanene for programmene, vet vi ikke om dette er tilfelle. Men for flere programmer er det åpenbart at institusjonene har hatt problemer med å skille mellom kategoriene.

For flere programmer har vi kommentert at disse kunne være en beskrivelse av et hvilket som helst samfunnsvitenskapelig eller statsvitenskapelig program i Europa. Det synes ikke å være noen felles forståelse for hvor generelle eller spesifikke læringsutbyttebeskrivelsene skal være. Det bør kunne forventes at de ulike statsvitenskapelige utdanningstilbudene, også på ph.d.- og mastergradsnivå, klart får frem den profilen som er ved de ulike institutter. Vi antar at det er større forskjeller mellom miljøene med hensyn til faglig innhold og profil enn det som fremgår av beskrivelsene.

De aller fleste beskrivelser er utformet som kompetansebeskrivelser, slik at institusjonene har erkjent at en læringsutbyttebeskrivelse skal være en beskrivelse av hva kandidaten er å stand til å gjøre etter endt utdanning. Noen få har formulert læringsmål for selve studiet og ikke for studenten, mens noen gjør beskrivelsen litt utydelig, for eksempel ved å bruke formuleringen «Gjennom bachelorstudiet er». Språklige omformuleringer skulle kunne forbedre disse beskrivelsene.

Beskrivelsen av nivå er med noen unntak tydelig, og der dette ikke er tydelig, handler dette som oftest om mangel på verb og adverb som beskriver nivået. Det kan også være behov for bevisstgjøring om hvilke ord - spesielt hvilke verb og adverb - som brukes og hvem institusjonen ønsker å kommunisere med eller har som målgruppe når læringsutbyttebeskrivelsene utformes. Noen av beskrivelsene på bachelorgradsnivået er tydelig rettet mot studenten som skal videre til et mastergradsstudium, for eksempel bachelor i statsvitenskap ved Universitetet i Oslo.

Progresjonen mellom de ulike nivåene er tydelig for de programmer der bachelorprogrammet og mastergradsprogrammet bygger på hverandre, men i noen tilfeller, for eksempel ved sammenliknende politikk ved Universitetet i Bergen, vises det i beskrivelsen til bachelorgradsutdanningen, hvilket kan være logisk fra et internt perspektiv, men dette fungerer dårlig når søkere fra andre institusjoner skal vurdere om utdanningen er en relevant påbygging til det de har fra før. For mange programmer gjør lite fagspesifikke beskrivelser det vanskelig å bedømme progresjonen mellom de ulike nivåene.

Læringsutbyttebeskrivelsene på bachelorutdanningene er mer velformulerte enn beskrivelsene på mastergradsutdanningene, som igjen er betydelig mer velformulerte enn læringsutbyttebeskrivelsene på ph.d.-utdanningene. Det er ikke nødvendigvis en refleksjon av utdanningenes kvalitet, men kan også skyldes at det for hvert nivå gis større valgfrihet og mulighet for individuelle studieopplegg, og at det derfor blir vanskeligere å gi generelle beskrivelser av læringsutbyttet. Det er likevel bemerkelsesverdig at institusjonene ikke har utarbeidet fagspesifikke beskrivelser for ph.d., og at den institusjonen som har tilstrebet dette, ikke helt har lyktes med å få til en beskrivelse som passer til nivået.

2.2 Eksempler på læringsutbyttebeskrivelser

2.2.1 Eksempler på vellykkede læringsutbyttebeskrivelser

Universitetet i Stavanger, Bachelor i statsvitenskap

Læringsutbyttebeskrivelsen for bachelor i statsvitenskap ved Universitetet i Stavanger er den beskrivelsen som etter komiteens vurdering er mest i samsvar med NKR, og som samtidig gir en god beskrivelse av faglig profil og innhold.

2.2.2 Eksempler på mindre vellykkede læringsutbyttebeskrivelser

Det fremkommer av de sakkyndige vurderingene at flere av læringsutbyttebeskrivelsene ikke er i samsvar med kvalifikasjonsrammeverket, og noen av disse er heller ikke utformet som kompetansebeskrivelse, for eksempel Master of Philosophy in Peace and Conflict Transformation ved UiT Norges arktiske universitet. De som ikke er utformet som kompetansebeskrivelse er det lite mening i å trekke frem som mindre vellykkede *læringsutbyttebeskrivelser*. Vi ønsker her å trekke frem punkter i beskrivelser fra ulike programmer som vi mener er lite vellykkede:

Høgskolen i Buskerud og Vestfold, Bachelor i statsvitenskap

Kunnskap

- Menneskerettigheter i Norge og internasjonalt
- Betydningen av tverrkulturell kommunikasjon i samfunnet

Disse formuleringene er ikke knyttet til statsvitenskapelig eller samfunnsvitenskapelig fagterminologi. Det samme gjelder formuleringer under ferdigheter:

- Tilegne seg innsikt og handlingskompetanse vedrørende respekt for menneskerettighetene i Norge og internasjonalt.
- Utvikle kompetanse til å forstå og forholde seg konstruktivt til kulturelle uenigheter og tverrkulturell kommunikasjon.

Det er heller ikke innlysende hvordan *handlingskompetanse vedrørende respekt for menneskerettighetene* eller *forholde seg konstruktivt til kulturelle uenigheter* er ferdigheter som kandidaten har etter et bachelorstudium.

Universitetet i Oslo, Bachelor i statsvitenskap

Generell kompetanse

- Du lærer betydningen av å skille mellom kunnskap og meninger
- Du utvikler en holdning til kunnskap som er både undersøkende og positiv.

Dette eksemplet er fra et program som vi vurderer å være i samsvar med NKR, men som har noen uheldige formuleringer. Det kan være vanskelig å forstå hvordan disse læringsutbyttene skal oppnås, og også hvordan det kan måles om studentene faktisk har nådd dem.

3 Sakkyndig vurdering av læringsutbyttebeskrivelser fra fagområdet statsvitenskap

3.1 Universitetet i Agder

3.1.1 Statsvitenskap - bachelorprogram

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskap:

- kunnskap om statsvitenskapelige begrep og teorier
- kunnskap om organisasjoner
- kunnskap om det norske politiske og administrative systemet
- kunnskap om ulike politiske system
- kunnskap om internasjonale politiske forhold

Ferdigheter:

- utforme aktuelle problemstillinger og gjennomføre enkle empiriske undersøkelser
- gjøre vurderinger av problem som kan oppstå i organisasjoner og foreslå endringer
- kunne foreta selvstendige utgreiinger av aktuelle problemstillinger

Generell kompetanse:

- evne til å utføre analyser av politiske og administrative forhold lokalt, nasjonalt og internasjonalt
- undervise i samfunnsvitenskapelige emner i grunnopplæringen

Sakkyndiges vurdering

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskap*, *ferdigheter* og *generell kompetanse*, men mange deskriptorer er ikke tatt med. De deskriptorene som er med, er under rett kategori, og de viser også sammenheng mellom kategoriene.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet sett på nivå 6 for kunnskap og ferdigheter. Under ferdigheter står det at kandidaten skal kunne gjennomføre *enkle* empiriske undersøkelser, noe som ligger under dette nivået.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, og beskriver hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så detaljert eller spesifikt at en hvilken som helst endring i utdanningen vil måtte føre til endring i

læringsutbyttet. Den er egnet til å skille mellom ulike studier, men så knapp at den ikke kan dekke alt innholdet i utdanningen.

Under generell kompetanse står det at kandidatene skal kunne undervise i samfunnsvitenskapelige emner i grunnopplæringen, noe som ikke kan være tilfelle da det ikke inngår pedagogikk i en bachelorgrad i statsvitenskap. Dessuten er ikke det å undervise i et fag en generell kompetanse, men en faglig ferdighet. Det kan også spesifiseres hva som menes med «organisasjoner»: offentlige og/eller private, kommersielle og/eller non-profit?

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for bachelor i statsvitenskap ved Universitetet i Agder er ikke i samsvar med NKR, og universitetet bør inkludere de deskriptorene som mangler i beskrivelsen.

3.1.2 Statsvitenskap og ledelse- masterprogram

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskaper:

- ha grundige kunnskaper om politiske strukturer og prosesser
- ha grundige kunnskaper om organisasjons- og ledelsesmessige strukturer og prosesser
- ha grundige kunnskaper i samfunnsvitenskapelig metode

Ferdigheter:

- være i stand til å utøve effektivt lederskap og annet høyt kvalifisert arbeid i offentlig, frivillige og andre organisasjoner
- kunne planlegge, lede og gjennomføre endringstiltak i organisasjoner
- kunne bruke samfunnsvitenskapelige metoder i analyse av empiriske data

Generell kompetanse:

- ha evne til selvstendig analyse av strukturer og prosesser i samfunnet og i offentlige, frivillige og andre organisasjoner
- ha evne til å tilegne seg nye kunnskaper, herunder å gjennomføre forsknings- og utviklingsarbeid på de fagfelt studiet omfatter

Sakkyndiges vurdering

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskaper*, *ferdigheter* og *generell kompetanse*, men mange deskriptorer er ikke tatt med. De deskriptorene som er med, er under rett kategori, og de viser også sammenheng mellom kategoriene.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet sett på nivå 7.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, og beskriver hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så detaljert eller spesifikt at en hvilken som helst endring i utdanningen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet. Den er egnet til å skille mellom ulike studier, men den er så knapp at den ikke dekker alt innholdet i utdanningen, selv om de få kulepunktene kommuniserer innholdet ganske godt.

Kompetansebeskrivelsen er for snever og bør utvikles under alle kategoriene for å stemme overens med NKR. For eksempel mangler beskrivelse om teoretisk og spesialisert kunnskap, om å kunne sette faget inn i et større perspektiv, selvstendighet, kritisk vurdere kilder, kommunisere om faglige problemstillinger og kritisk refleksjon. Disse manglene gjør at beskrivelsen gir et bilde av en svært praktisk rettet - og ikke en akademisk - utdanning.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for master i statsvitenskap og ledelse ved Universitetet i Agder er ikke i samsvar med NKR, og universitetet må inkludere de deskriptorene som mangler.

3.1.3 Progresjonen mellom nivåene i læringsutbyttebeskrivelsene

Komiteen har vurdert to studieprogrammer ved Universitetet i Agder hvor bachelorgradsprogrammet er opptaksgrunnlag for mastergradsprogrammet, og har vurdert progresjonen mellom disse to programmene. Beskrivelsene viser en progresjon i forhold til hverandre; for eksempel er deskriptorene på bachelorstudiet *ha kunnskap om organisasjoner og gjøre vurderinger av problem som kan oppstå i organisasjoner og foreslå endringer* på masternivå blitt til *ha grundige kunnskaper om organisasjons- og ledelsesmessige strukturer og prosesser og kunne planlegge, lede og gjennomføre endringstiltak i organisasjoner*. Ettersom NKR ikke følges systematisk, kan det imidlertid ut fra beskrivelsene være vanskelig å se at programmene dekker det som kreves for å bli tatt opp på et høyere nivå ved en annen institusjon. Progresjonen er heller ikke tydelig mellom de to programmene ettersom de statsvitenskapelige begreper og teorier som nevnes under kunnskaper i bachelorutdanningen, ikke opptrer i beskrivelsen av masterutdanningen. Under bachelor nevnes kunnskap om begrep og teorier, og på master skal studenten ha fått grundig kunnskap om strukturer og prosesser, samt metode.

3.2 Universitetet i Stavanger

3.2.1 Bachelor i statsvitenskap

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskap

- Kunnskap om og forståelse av ulike teoretiske perspektiver på politikk
- Kunnskap om hvordan det norske og andre lands politiske systemer er bygget opp og fungerer
- Innsikt i sentrale statsvitenskapelige temaer som valg og velgeratferd, forvaltningens organisering og virkemåte, forholdet mellom nasjonal og internasjonal politikk og politisk teori
- Kunnskap om sentrale statsvitenskapelige studier og forskningsbidrag
- Innsikt i ulike forskningsmetoder som brukes i studier av politikk, for eksempel survey, intervjuer, analyser av dokumenter og deltakende observasjon

Ferdigheter

- Kunne gjøre rede for sentrale statsvitenskapelige begreper som for eksempel demokrati, liberalisering, maktfordeling, politiske institusjoner og velferdsstat
- Kunne anvende statsvitenskapelige perspektiver og begreper til å forstå samfunnet og det politiske system
- Kunne formulere og undersøke samfunnsvitenskapelige problemstillinger, anvende forskningsmetoder, analysere data, samt gi en klar og ryddig framstilling av resultatene
- Kunne finne frem til, sette seg inn i og henviser korrekt til relevant faglitteratur
- Kunne bidra til og dra nytte av statsvitenskapelig kunnskapsproduksjon i arbeids- og organisasjonsliv

Generell kompetanse

- Evne til kritisk refleksjon
- Evne til å tenke og skrive analytisk og formidle sentralt fagstoff
- Respekt for sentrale vitenskapelige verdier som åpenhet, upartiskhet, presisjon, konsistens og etterrettelighet
- Bevissthet om etiske utfordringer som kan oppstå i forskning og bruk av forskningsresultater
- Kunne arbeide med faglige problemstillinger, både selvstendig og sammen med andre

Sakkyndig vurdering

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskap*, *ferdigheter* og *generell kompetanse*, og deskriptorene er plassert under riktig kategori med unntak av *Evne til kritisk refleksjon*, som er plassert under generell kompetanse, men hører hjemme under ferdigheter og samsvarer med deskriptoren *Kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning*. Beskrivelsen viser god sammenheng mellom kategoriene.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet sett på nivå 6 i NKR.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så spesifikt at en hvilken som helst endring i studieplanen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet. Læringsutbyttebeskrivelsen er godt egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner, og gir innsikt i utdanningens faglige innhold og profil. Formuleringen *Evne til kritisk refleksjon* kunne vært tydeligere og bør plasseres under ferdigheter, da det er viktig at statsvitere har evne til å reflektere over egen faglig utøvelse, og at dette gjenspeiles som ferdighet i læringsutbyttebeskrivelsen.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for bachelor i statsvitenskap ved Universitetet i Stavanger er i samsvar med NKR, og beskrivelsen kombinerer på en forbilledlig måte strukturen i NKR med fagets spesifikke innhold og profil.

3.3 Universitetet i Bergen

3.3.1 Bachelorprogram i samanliknande politikk

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskaper og forståelse

Gjennom bachelorstudiet i samanliknande politikk skal studenten ha skaffa seg ein grundig oversikt over fagfeltet gjennom ulike statsvitskaplege innførings- og spesialiseringsemne.

Med hovudvekt på politiske forhold i Europa skal studenten ha tileigna seg grunnleggjande kunnskapar om og innsikt i politiske system i ei rekkje land og deira politiske historie og utvikling som basis for å studere politiske forhold i andre delar av verda.

Studenten skal ha utvikla kunnskap om sentrale problemstillingar i faget slik som vilkåra for demokratiske styreformer, faktorar som avgjorde tempoet i demokratiutviklinga og kvifor dei demokratiske systema vart ulikt utforma.

Studenten skal ha kjennskap til drivkreftene i stats- og nasjonsbyggingsprosessane og kva slags stadier stats- og nasjonsbyggingsprosessane har gått gjennom i ulike land.

Studenten skal vidare ha fått innsikt i og kunnskapar om samspelet mellom stat, politiske parti og ulike interessegrupper, samt kjenneteikn ved den politiske kulturen og politisk deltaking i ulike land.

Ferdigheter

Studenten skal gjennom bachelorstudiet i samanliknande politikk ha opparbeidd kjennskap til ulike statsvitskaplege analysemåter, og fått øving i bruk av statistiske og kvalitative metodar.

Studenten skal på denne bakgrunn ha utvikla analytiske evner som gjer han/ho i stand til å tileigne seg kunnskapar ut over det lærestoffet som inngår i studiet og bruke denne kunnskapen sjølvstendig.

Gjennom arbeidet med bacheloroppgåva skal studenten ha oppøvd evne til å formulere presise og relevante statsvitskaplege problemstillingar, og evne til å gjennomføre analyser og utgreiingar av slike problemstillingar.

Generell kompetanse

Studenten skal gjennom bachelorstudiet ha utvikla evne til kritisk refleksjon omkring sentrale faglege problemstillingar og respekt for vitskaplege verdiar som presisjon og etterprøving.

Studenten skal kunne kommunisere med andre om sentrale begreper i sammenlignende politikk.

Studenten skal ha kompetanse til vidare studier på masternivå

Studenten skal beherske skriftlige fremstillingar av et selvstendig prosjektarbeid

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskaper og forståelse, ferdigheter og generell kompetanse*, og deskriptorene er stort sett plassert i riktig kategori. Noen deskriptorer under ferdigheter og generell kompetanse mangler. Beskrivelsen viser sammenheng mellom kategoriene.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet på nivå 6 i NKR.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva studenten skal kunne, vite og være i stand til ved fullført utdanning. Enkelte steder er det imidlertid tatt med formuleringen: *Gjennom bachelorstudiet skal, - denne reflekterer innholdet i utdanningen.*

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsen er en svært godt formidlet beskrivelse som plasserer kandidatens læring i problemfelter, prosesser og geografi - og som er tydelig til tross for løpende tekst. Den er klart mer fagspesifikk enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så spesifikk at en hvilken som helst endring i studieplanen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet. Universitetet kunne likevel ha tatt med flere punkter eller utviklet de eksisterende punktene under ferdigheter og generell kompetanse, for eksempel tydeliggjøre *å kunne planlegge og gjennomføre arbeidsoppgaver og prosjekt over tid samt innsikt i relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger*. Under ferdigheter mangler *kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning*. Kunnskapsmålene er gode og konkrete, og kunnskap om metode fremkommer som en ferdighet gjennom formuleringen *øving i bruk av statistiske og kvalitative metoder*. Under ferdigheter er også formulering *tileigne seg kunnskaper ut over lærestoffet* plassert. Denne kan ses som en konkretisering av formuleringen *kan oppdatere sin kunnskap innen fagområdet* under kunnskap i NKR. Læringsutbyttebeskrivelsen er godt egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner, og gir god innsikt i utdanningens faglige innhold og profil.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for bachelor i sammenliknende politikk er i stor grad i samsvar med NKR, men Universitetet i Bergen bør ta vekk formuleringer *gjennom bachelorstudiet* som ikke er en kompetansebeskrivelse, og inkludere de deskriptorer som mangler under ferdigheter og generell kompetanse.

3.3.2 Bachelorprogram i administrasjon og organisasjonsvitenskap

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskaper

- Studenten skal kunne framstille, samanfatte og forklare grunnleggjande teoriar, analysemodellar og tilnærmingar innanfor studiet av organisasjonar, offentleg forvaltning og offentleg politikk.

- Studenten skal kunne gjere greie for korleis offentleg politikk blir utforma og iverksett
- Studenten skal ha kjennskap til og kunne gjere greie for ulike styrings-, organisasjons-, og demokratiformer og det normative grunnlag deira på lokalt, nasjonalt og overnasjonalt nivå.
- Studenten skal kunne gjere greie for samanhengar mellom formell organisering på den eine sida og konsekvensar og utfall på den andre.
Studenten skal kunne gjere greie for ulike typar organisasjonar, organisasjonsendring, demokrati, deltaking og leiing under ulike vilkår

Dugleikar

- Studenten skal kunne nytte teoriar og analysemodellar i faget til å gjennomføre analysar av ulike typar organisasjonar, av organisasjonsendring, og av vilkår for demokrati, deltaking og leiing.
- Studenten skal kunne utvikle og gjennomføre studiar av organisasjon, offentleg forvaltning og offentleg politikk.
- Studenten skal kunne gjere greie for og forklare samanhengar mellom formell organisering på den eine sida og konsekvensar og utfall på den andre.

Generell kompetanse

- evne til vitskapleg arbeid og framstilling
- evne til systematisk kunnskapsinnhenting gjennom tilretteleggjing og vurdering av tilgjengelege kjelder

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskapar*, *dugleikar* og *generell kompetanse*, men mangler de fleste deskriptorer under kunnskap og generell kompetanse. De deskriptorene som er med under kunnskap og ferdigheter, er under rett kategori og viser god sammenheng mellom disse kategoriene. Generell kompetanse er beskrevet svært knapt, og de formuleringene som er med, hører til under kategorien ferdigheter.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen er samlet sett på nivå 6, men det mangler flere deskriptorer som bør være med på et studium på nivå 6.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva studenten skal kunne, vite og være i stand til ved fullført utdanning

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så spesifikt at en hvilken som helst endring i studieplanen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet. Under kunnskap kan alle kulepunktene relateres til den første deskriptoren i NKR: *har bred kunnskap om sentral temaer, teorier, problemstillinger, prosesser, verktøy og metoder innenfor fagområdet*. Under ferdigheter mangler *kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning*. De to deskriptorene *evne til vitskapleg arbeid og framstilling* og *evne til systematisk*

kunnskapsinnhenting gjennom tilrettelegging og vurdering av tilgjengelege kjelder presenteres under generell kompetanse, men bør plasseres under ferdigheter. Til sammen dekker beskrivelsene under ferdigheter og generell kompetanse tre av deskriptorene under ferdigheter i NKR. Alle de fem kulepunktene under generell kompetanse i NKR mangler. Læringsutbyttebeskrivelsen er derfor bare til en viss grad egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner, men den gir noe innsikt i utdanningens faglige innhold og profil.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for bachelorprogram i administrasjon og organisasjonsvitenskap ved Universitetet i Bergen er ikke i samsvar med NKR, og universitetet må utvikle flere deskriptorer under alle kategorier for at det skal være et slikt samsvar.

3.3.3 Bachelorprogram i europastudium

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Bachelorprogrammet

Gjennom dei ulike innførings- og spesialiseringsemna i bachelorprogrammet skal studenten ha skaffa seg eit grundig oversyn over europastudiar innanfor statsvitenskap og historie. Med hovudvekt på politiske forhold i Europa skal studenten ha tileigna seg grunnleggjande kunnskapar om den politiske utviklinga i Europa, føresetnadene for europeisk integrasjon og den institusjonelle utviklinga i EU. Studenten har skaffa seg kunnskap om utviklinga når det gjeld ressursar, demografi og økonomi og korleis institusjonar, system og prosessar har påverka europeisk historie sidan 1945. Vidare skal studenten kjenne til sentrale teoriar og debattar om denne utviklinga. Studiet gjer også kjennskap til teoriar om europeisk integrasjon og utviklinga av EU frå eit intergovernmentalt økonomisk fellesskap, til ein supranasjonal og konstitusjonelt strukturert politisk union. Ved fullført studium skal studentane kunne forstå og kritisk analysere europeisk politikk, innanfor EU så vel som utanfor.

Spesialisering i samanliknande politikk

Studenten har gjennom spesialisering i samanliknande politikk kjennskap til drivkreftene i stats- og nasjonsbyggingsprosessane og kva slags stadium stats- og nasjonsbyggingsprosessane har gått gjennom i Europa. Studenten skal ha utvikla kunnskap om vilkåra for demokratiske styreformar, faktorar som avgjorde tempoet i demokratiutviklinga og kvifor dei demokratiske systema vart ulikt utforma. Ved fullført studium med spesialisering i samanliknande politikk har studenten opparbeidd kjennskap til ulike statsvitenskaplege analysemåtar, og fått øving i bruk av statistiske og kvalitative metodar.

Ferdigheter og generell kompetanse

Studenten skal gjennom bachelorstudiet ha utvikla evne til kritisk refleksjon omkring sentrale faglege problemstillingar og respekt for vitenskaplege verdiar som presisjon og etterprøving. Studenten har gjennom studiet utvikla analytiske evner som gjer han/ho i stand til å tileigne seg kunnskapar ut over det lærestoffet som inngår i studiet.

Studenten er øvd i å kritisk vurdere statsvitskaplege og historiske problemstillingar. Studenten har ferdigheiter i å analysere faglitteratur, formidla kunnskapar og synspunkt derifrå, og til å argumentera for egne konklusjonar.

I arbeidet med bacheloroppgåva har studenten oppøvd evna til å formulere presise og relevante problemstillingar og til å gjennomføre analyser og utgreingar av desse.

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er ikke delt inn i kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse, og beskrivelsen dekker heller ikke de deskriptorer som inngår.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen er formulert slik at det er uklart om utdanningen er på rett nivå, ettersom den ikke henviser til formuleringer i NKR.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet slik at det ikke alltid er klart om det er kandidatens læringsutbytte eller utdanningens innhold som beskrives, og den sier mye om studiet i stedet for hva kandidatene skal kunne.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsen gir et godt innblikk i den faglige profilen, men innholdet dekker ikke deskriptorene i NKR. Det mangler flere formuleringer under ferdigheter og generell kompetanse, blant annet *kan planlegge og gjennomføre varierte arbeidsoppgaver og prosjekter som strekker seg over tid, alene og som deltaker i en gruppe, og i tråd med etiske krav og retningslinjer samt innsikt i relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger.*

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for bachelorprogram i europastudium ved Universitetet i Bergen er ikke i samsvar med NKR og må omarbeides både for å fylle kravene til struktur, nivå, kompetansebeskrivelse og innhold.

3.3.4 Masterprogram i administrasjon- og organisasjonsvitskap

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskapar

- Studenten skal ha tileigna seg kunnskap om og oversikt over nyare forskning om organisasjonar, offentleg forvaltning og offentleg politikk, og om teoriar og metodar som blir nytta her.
- Studenten skal ha breie kunnskapar om forholdet mellom politikk og forvaltning, og forholdet mellom utforming og iverksetjing av offentleg politikk.
- Studenten ska ha dei kunnskapar som skal til for å identifisere og trekke ut samanhengar mellom formell organisering på den eine sida og konsekvensar og utfall på den andre.

Dugleikar

- Studenten skal kunne utleggje og analysere nyare teoriar om organisasjonar, offentleg forvaltning og offentlig politikk
- Studenten skal kunne utvikle og analysere faglege problemstillingar innan faget på sjølvstendig grunnlag ved å nytte relevante teoriar, metodar og data.

Generell kompetanse

- Studenten skal ha tileigna seg dei grunnleggjande metodiske prinsippa som ligg til grunn for vitskapleg tekstproduksjon.
- Studenten skal kunne formulere eit forskingsopplegg, analysere og kritisk utleggje forholdet mellom forskings spørsmål, data, omgrep og teori. Han/ho skal vidare kunne påvise argumentasjonsstrukturen i ein vitskapeleg tekst og evaluere den.

Relevans for arbeidslivet

Gjennom sjølvstendig vitskapleg arbeid og framstilling skal studenten ha utvikla analytisk evne og kompetanse til å arbeide med organisasjonsforskning, og forskning om demokrati, politikk, forvaltning og tenesteyting. Kompetansen frå masterprogrammet er godt eigna for stillingar i arbeidslivet der organisasjonsutforming og leiing står sentralt, men og for sakshandsaming innan offentleg forvaltning, i føretak og i interesseorganisasjonar. Studenten skal og kunne gi råd i organisasjonsspørsmål innan privat og offentlig sektor.

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskapar*, *dugleikar*, og *generell kompetanse* samt *relevans for arbeidslivet*. Beskrivelsen dekker ikke alle deskriptorer som inngår i NKR. De få deskriptorene som er med, er under rett kategori og viser sammenheng mellom kategoriene. Generell kompetanse er svært knapt beskrevet, og flere av deskriptorene som primært hører til under generell kompetanse, er lagt inn under relevans for arbeidslivet.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen synes ikke å være på nivå 7. Formuleringer som *avansert kunnskap* og *inngående kunnskap* under kunnskap mangler, slik at disse beskrivelsene er på et for lavt nivå.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva studenten skal kunne, vite og være i stand til ved fullført utdanning.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så spesifikt at en hvilken som helst endring i studieplanen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet. Under kunnskap kan alle kulepunktene relateres til den første deskriptoren i NKR på bachelorgradsnivå, og resten av deskriptorene mangler. Under ferdigheter mangler *kan gjennomføre et selvstendig, avgrenset forsknings- eller utviklingsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer*. Den første deskriptoren under generell kompetanse hører hjemme på

bachelornivå, mens deskriptoren *Studenten skal kunne formulere eit forskingsopplegg, analysere og kritisk utleggje forholdet mellom forskingsspørsmål, data, omgrep og teori. Han/ho skal vidare kunne påvise argumentasjonsstrukturen i ein vitenskapleg tekst og evaluere den* høyrer hjemme under ferdigheter. De to deskriptorene som er plassert under ferdigheter, dekker sammen med deskriptoren under generell kompetanse til dels de tre deskriptorene under ferdigheter i NKR, men mangler elementer i deskriptorene som *«forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder og formulere faglige resonnementer*. Beskrivelsen inneholder ingen formuleringer under generell kompetanse som er i samsvar med deskriptorene i NKR. Læringsutbyttebeskrivelsen er derfor bare til en viss grad egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner, men den gir noe innsikt i utdanningens faglige innhold og profil.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for master i administrasjon og organisasjonsvitenskap ved Universitetet i Bergen er ikke i samsvar med NKR. Universitetet må inkludere flere deskriptorer under alle kategoriene og utarbeide formuleringer som er tilpasset nivå 7 i NKR.

3.3.5 Masterprogram i sammenliknende politikk

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskaper og forståelse

Gjennom masterstudiet i samanliknande politikk byggjer studenten vidare på kunnskar og ferdigheiter som han/ho har tileigna seg gjennom bachelorstudiet.

Gjennom dei obligatoriske metodeemna i mastergraden har studenten fått djupare innsikt og ferdigheiter i multivariate statistiske teknikkar og komparative metodar.

Studenten har gjennom spesialiseringsemna skaffa seg grundig oversikt over den viktigaste faglitteraturen og dei sentrale debattane knytt til desse samt vidareutvikla sine analytiske ferdigheiter gjennom essayskriving og heimeeksamen.

Ferdigheter

Masteroppgåva utgjer eit sjølvstendig vitenskapleg forskingsarbeid som vert skriven under rettleiing. Masteroppgåva er knytt til ei problemstilling som studenten normalt har gjennomført i det andre året av masterstudiet.

Gjennom prosessen med å skrive masteroppgåva har studenten utvikla forståing for korleis ei vitenskapleg problemstilling skal utformast og forfølgjast ved å kople grunnleggjande teoretisk og metodisk kunnskap og forståing med sjølvstendig empirisk analyse.

Studenten har gjennom mastergradstudiet fått oppøvd evna si til skriftlig og munnleg framstilling.

Generell kompetanse

Studenten har gjennom masterstudiet styrka evna til kritisk refleksjon kring sentrale faglege problemstillingar og respekt for vitenskaplege verdiar som presisjon og etterprøving.

Studenten har gjennom masterstudiet tilegnet seg kompetanse i bruk av statistiske program og dataverktøy.

Studenten skal kunne innhente den nødvendige informasjonen som kreves for å løse en problemstilling eller utrede et saksfelt (utredningskompetanse).

Studenten skal kunne lede et individuelt forskingsprosjekt i tråd med etiske krav og retningslinjer og kunne arbeide selvstendig.

Studenten har gjennom masterstudiet fått utvidet sin språklige kompetanse gjennom styrket evne til muntlig og skriftlig fremstilling på engelsk.

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskaper og forståelse, ferdigheter og generell kompetanse*. Beskrivelsen dekker ikke alle deskriptorene som inngår i NKR, og de som inngår er ikke alltid med under rett kategori. Beskrivelsen viser derfor ikke sammenhengen mellom kategoriene.

Nivå

Det er ikke tydelig at studiet er på nivå 7, når det ikke brukes de nivåbestemmende begrepene i NKR.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er ikke gjennomgående utformet slik at det fremgår hva kandidatene skal kunne, vite og være i stand til ved fullført utdanning, men beskriver ulike elementer i studiet som skal bidra til læringsutbyttet. For eksempel er formuleringen *Gjennom masterstudiet i samanliknande politikk byggjer studenten vidare på kunnskapar og ferdigheiter som han/ho har tileigna seg gjennom bachelorstudiet*, ingen kompetansebeskrivelse.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så spesifikt at en mindre endring i studieplanen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet. Beskrivelsen dekker ikke alle punkter i NKR. Bare formuleringen *djupare innsikt og ferdigheiter i multivariate statistiske teknikkar og komparative metodar* er en beskrivelse som kan plasseres i kategorien kunnskap. Den andre formuleringen under kunnskap, *Studenten har gjennom spesialiseringsemna skaffa seg grundig oversikt over den viktigaste faglitteraturen og dei sentrale debattane knytt til desse samt vidareutvikla sine analytiske ferdigheiter gjennom essayskriving og heimeeksamen*, er i liten grad en kompetansebeskrivelse, og «oversikt over faglitteraturen» harmonerer ikke med kravene til inngående og avansert kunnskap på nivå 7 under denne kategorien. Beskrivelsen kunne styrkes ved i større grad å spesifisere komparative problemfelter kandidaten får innsikt i.

Ingen av beskrivelsene under ferdigheter kan relateres til deskriptorene under ferdigheter i NKR. Formuleringen *utvikla forståing for korleis ei vitskapleg problemstilling skal utformast og forfølgjast ved å kople grunnleggjande teoretisk og metodisk kunnskap og forståing med sjølvstendig empirisk analyse* og formuleringen *tilegnet seg kompetanse i bruk av statistiske program og dataverktøy* dekker delvis formuleringen i NKR *kan bruke relevante metoder for forskning og faglig og eller/kunstnerisk utviklingsarbeid på en selvstendig måte*, men grunnleggende teoretisk kunnskap er ikke det samme som å *bruke relevante metoder*, og det står ikke noe om at den empiriske analysen skal være selvstendig. Formuleringen under generell kompetanse *Studenten skal kunne lede et individuelt forskingsprosjekt i tråd med etiske krav og retningslinjer og kunne arbeide selvstendig* kunne

imidlertid plasseres under kategorien ferdigheter og samsvare med formuleringene i NKR *kan gjennomføre et selvstendig, avgrenset forsknings- eller utviklingsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer.*

Den første formuleringen under ferdigheter *Studenten har gjennom masterstudiet styrka evna til kritisk refleksjon kring sentrale faglege problemstillingar og respekt for vitenskaplege verdiar som presisjon og etterprøving* kan med litt velvilje sies å samsvare med formuleringen i NKR *kan analysere relevante fag- yrkes- og forskningsetiske problemstillinger*, og er således den eneste deskriptoren som kan sies å høre til denne kategorien. Den siste formuleringen, *Studenten har gjennom masterstudiet fått utvidet sin språklige kompetanse gjennom styrket evne til muntlig og skriftlig fremstilling på engelsk*, er ingen læringsutbyttebeskrivelse i samsvar med NKR.

Læringsutbyttebeskrivelsen er til en viss grad egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner, og gir noe innsikt i utdanningens faglige innhold og profil.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for masterprogram i sammenliknende politikk ved Universitetet i Bergen er ikke i samsvar med NKR. Universitetet må både inkludere flere deskriptorer under alle tre kategorier, formulere beskrivelsene slik at de tydelig passer til et studium på nivå 7, og slik at de er utformet som kompetansebeskrivelse.

3.3.6 Master's Programme in Public Administration

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Knowledge

- The student will have obtained an overview of recent developments in organization theory, public administration and public policy, and the theories and methods being used in these fields of study.
- The student will have developed a broader understanding of the relationship between politics and administration and between the formulation and implementation of public policy
- The student will have acquired the knowledge required to identify relationships between formal organization on the one hand and consequences and outcomes on the other.

Abilities

- Through the writing of the MPA thesis, the student will have acquired skills to conduct an analysis of a social phenomenon by using relevant theories, social science research methods, and analysis of empirical data.
- The student will be able to develop and analyze academic research questions within the chosen field of study independently.

General competence

- The MPA provides students a basis for conducting research and academic writing.
- The student will be able to prepare a research design, analyse and critically develop the relationships between research question, empirical data, concepts and theory. Moreover, the student will be able to identify, review, and discuss the major arguments in academic texts.

Work relevance

Through scientific work and presentations students will have developed analytical skills and competence to work with and carry out research on organizational issues, democracy, politics, administration and service delivery. The competences acquired throughout the MPA are well suited for positions where organizational design and leadership are required, but also for management in public administration, private firms and voluntary organizations. The student will also be able to give advice on organizational issues in the private and public sectors.

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene kunnskap, ferdigheter, generell kompetanse og relevans for arbeidslivet (*knowledge, abilities, general competence og work relevans*). Beskrivelsen dekker ikke alle deskriptorene i NKR, og de som inngår er ikke alltid med under rett kategori. Flere av deskriptorene er lagt til *work relevance*. Dette gjør det vanskeligere både å sammenlikne med læringsutbytte fra utdanninger som følger strukturen i NKR, og å se sammenhengen mellom kategoriene.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsene ligger noe lavt til å være på nivå 7. For eksempel brukes det under generell kompetanse *a basis for conducting research* fremfor *å gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver og prosjekter* som er NKRs formulering på nivå 7. Under kunnskap skal studenten få en *overview* snarere enn *avansert kunnskap*.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er ikke gjennomført utformet slik at det fremgår hva kandidatene skal kunne, vite og være i stand til ved fullført utdanning, men beskriver ulike elementer i studiet som skal bidra til læringsutbytte.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så spesifikt at en hvilken som helst endring i studieplanen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet. Beskrivelsen dekker ikke alle punkter i NKR. Ferdigheter og generell kompetanse er meget generelt beskrevet og kunne beskrive mange forskjellige samfunnsvitenskapelige utdanninger. Kunnskap er nærmere knyttet til studiets faglighet. Under ferdigheter bør det fremgå at kandidaten skal kunne forholde seg kritisk til teorier og metoder så vel som ulike informasjonskilder. Videre mangler det formuleringer om at kandidaten skal kunne kommunisere med spesialister og med allmenheten. Under ferdigheter refereres det til MPA-oppgaven i stedet for *arbeide selvstendig med praktisk og teoretisk problemløsning*. Læringsutbyttebeskrivelsen er derfor bare i begrenset grad egnet

til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner og gir begrenset innsikt i utdanningens faglige innhold og profil.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for Master´s Programme in Public Administration er ikke i samsvar med NKR. Universitetet må inkludere flere deskriptorer, formulere beskrivelsene slik at de tydelig passer til et studium på nivå 7, og utforme dem som kompetansebeskrivelse.

3.3.7 Ph.d. (Gjelder alle programmer ved Universitetet i Bergen)

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskap

Kandidaten

- er i den internasjonale kunnskapsfronten innenfor sitt fagområde og behersker fagområdets vitenskapsteori og/eller kunstneriske problemstillinger og metoder;
- kan vurdere hensiktsmessigheten og anvendelsen av ulike perspektiver, metoder og prosesser i forskning og faglige og/eller kunstneriske utviklingsprosjekter;
- kan bidra til utvikling av ny kunnskap, nye teorier, metoder, fortolkninger og dokumentasjonsformer innenfor fagområdet.

Ferdigheter

Kandidaten

- kan formulere problemstillinger for forskning og faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid;
- kan planlegge og gjennomføre forskning og faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå;
- kan analysere og håndtere komplekse faglige spørsmål og utfordre etablert kunnskap og praksis på fagområdet.

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan identifisere, analysere og reflektere kritisk over forsknings- og vitenskapsetiske problemstillinger knyttet til forskningsprosjekt og forskningsfelt;
- kan utøve forskning og formidling med faglig integritet og i samsvar med de grunnleggende verdier for akademisk virksomhet;
- kan redegjøre for og kritisk reflektere over verdi- og interessekonflikter knyttet til eget forskningsfelt og forholdet mellom eget forskningsfelt og andre samfunnsaktører;
- kan bidra til styring av og samarbeid om komplekse tverrfaglige arbeidsoppgaver og prosjekter;
- kan formidle forsknings- og utviklingsarbeid gjennom anerkjente nasjonale og internasjonale kanaler;
- kan delta i debatter innenfor fagområdet i nasjonale og internasjonale fora;
- kan vurdere behovet for fornyelse og ta initiativ til og drive nytenkning og innovasjon.

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse*, og deskriptorene er plassert under riktig kategori. Beskrivelsen er imidlertid nesten en kopi av NKR.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet sett på nivå 8 i NKR.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsen er ikke fagspesifikk, og derfor ikke egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner. Beskrivelsen gir ikke noen innsikt i utdanningens faglige innhold og profil, og er ikke egnet til å skille mellom ulike studier.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for ph.d.-programmet ved Universitetet i Bergen er i samsvar med NKR, men den kommuniserer ikke hvilket fagområdet den gjelder for.

3.3.8 Progresjonen mellom nivåene i læringsutbyttebeskrivelsene

Komiteen har vurdert progresjonen mellom bachelor og master i sammenliknende politikk og bachelor og master i administrasjon og organisasjonsvitenskap da dette er programmer der bachelorprogrammet gir grunnlag for opptak til mastergradsprogrammet. Ettersom det bare er bachelor i sammenliknende politikk som er i samsvar med NKR, er det vanskelig å vurdere progresjon i disse programmene. Selv om beskrivelsen på mastergradsnivået i sammenliknende politikk ikke er i tråd med NKR, er det likevel noen formuleringer, som *opparbeidd kjennskap til ulike statsvitenskaplege analysemåtar, og fått øving i bruk av statistiske og kvalitative metodar* på bachelor og *djupare innsikt og ferdigheiter i multivariate statistiske teknikkar og komparative metodar* på master, som gir god progresjon i deler av beskrivelsen. Det er uklar progresjon fra master til ph.d.-nivået, da det ikke er utarbeidet selvstendige faglige beskrivelser for læringsmålene for ph.d.

3.4 Universitetet i Oslo

3.4.1 Statsvitenskap – bachelor

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskaper

Bachelorprogrammet dekker fire kjerneområder - internasjonal politikk, komparativ politikk, offentlig politikk og administrasjon og politisk teori – samt forskningsmetode.

- Du blir kjent med forskning om alle former for politikk som utspiller seg mellom regjeringer and andre aktører i ulike land, og innenfor overnasjonale organer.
- Du får innsikt i enkeltlands forhold til omverdenen.
- Du får grunnleggende kjennskap til politiske systemer og politiske forhold i ulike land.
- Du lærer å analysere politisk atferd og politiske partiers virksomhet
- Du får grunnleggende kjennskap til studier av regimeendring, forholdet mellom politisk og økonomisk utvikling, og nasjonalisme.
- Du blir kjent med politikken organisering og innhold.
- Du får innsikt i betingelser for politisk kontroll med forvaltningen - foruten den interne styring og ledelse av offentlige institusjoner
- Du får grunnleggende kjennskap til utforming og iverksetting av offentlig politikk (og policy-analyser generelt)
- Du får innføring i politisk filosofi og politiske ideologier.
- Du får innsikt i konstitusjonelle spørsmål, fordelingsteori og politisk etikk
- I tillegg blir du øvet i samfunnsvitenskapelig forskningsmetodologi, som gir deg innsikt i grunnprinsippene for vitenskapelig analyse og statistisk bearbeiding av forskningsdata

Ferdigheter

Gjennom BA i statsvitenskap utvikler du disse ferdighetene:

- Evne til å finne frem til og sette seg inn i relevant faglitteratur, utforme og vurdere samfunnsvitenskapelige problemstillinger, og anvende ulike metoder for innsamling og analyse av et datamateriale.
- Evne til å reflektere kritisk over politiske systemer, prosesser og relasjoner, ved å integrere kunnskap fra forskjellige kilder og fagområder.
- Evne til å formidle faglig innsikt på en klar og ryddig måte, både skriftlig og muntlig.
- Evne til å planlegge og gjennomføre selvstendig analytisk arbeid innenfor gitte frister, og å samarbeide med andre analytikere på en konstruktiv måte

Generell kompetanse

- Du får forståelse av vitenskapelige verdier som åpenhet, rasjonalitet, presisjon, etterrettelighet
- Du lærer betydningen av å skille mellom kunnskap og meninger
- Du utvikler en holdning til kunnskap som er både undersøkende og positiv
- Du utvikler etisk bevissthet om problemer som kan oppstå i forskning og ved bruk av forskningsresultater
- Du tilegner deg grunnregler for redelighet i forskning og faglig fremstilling

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse*, men noen deskriptorer mangler, og deskriptorene er ikke alltid plassert i riktig kategori. Det er mange og detaljerte kunnskapsmål, mens generell kompetanse er svært kortfattet. Beskrivelsen viser sammenheng mellom kategoriene.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet sett på nivå 6 i NKR.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning. Imidlertid står det etter at kunnskapsmålene er listet opp, som et eget kulepunkt: *i tillegg blir du øvet i samfunnsvitenskapelig forskningsmetodologi, som gir deg innsikt i grunnprinsippene for vitenskapelig analyse og statistisk bearbeiding av forskningsdata*. Siste del av denne setningen bør omformuleres til et kompetansemål.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så spesifikt at en hvilken som helst endring i utdanningen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet. Læringsutbyttebeskrivelsen er i stor grad egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner, og gir innsikt i utdanningens faglige innhold og profil. Læringsutbyttebeskrivelsen er egnet til å skille mellom ulike studier.

Beskrivelsen under kunnskap kunne imidlertid vært mer oversiktlig og mindre detaljert. Slik den er formulert, er det også utydelig hva som er kunnskap om teori, og hva som er empiri.

Inndelingen mellom ferdigheter og generell kompetanse bør eventuelt sees på med hensyn til hva som hører hjemme under de ulike rubrikker. Formuleringene under generell kompetanse er kortfattede og har fokus på den første deskriptoren om innsikt i fag- og yrkesetiske problemstillinger. Disse formuleringene bør justeres slik at det blir tydeligere hva kandidatene skal ha oppnådd og er i stand til å gjøre etter endt studium. Hva betyr det f.eks. at holdningen til kunnskap er undersøkende og positiv?

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for bachelor i statsvitenskap ved Universitetet i Oslo er til en viss grad i samsvar med NKR. Beskrivelsen under kunnskap er for detaljert og bør samles i færre kulepunkt, og beskrivelsen under generell kompetanse bør utvikles til å omfatte alle deskriptorene.

3.4.2 Internasjonale studier – bachelor

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskaper

Etter endt studium skal du ha bred kunnskap innenfor følgende områder:

- Internasjonal politikk
- Folkerett
- Internasjonal historie
- Internasjonal økonomi

Du skal også beherske analyse av globalisering og internasjonalisering fra disse fire fagenes synsvinkler og tilnærminger.

Ferdigheter

Gjennom studiet vil du utvikle fire sentrale ferdigheter:

- Metodekompetansen omfatter ferdigheter i å finne frem til og sette seg inn i relevant faglitteratur, definere og vurdere problemstillinger innenfor programmets faglige områder, og i å kunne anvende ulike metoder for innsamling og analyse av et datamateriale.
- Analytisk kompetanse innebærer evne til kritisk tenkning og refleksjon om sosiale systemer, prosesser og relasjoner. Du bør kunne integrere kunnskap fra forskjellige kilder og fagområder og ha innsikt i mulige praktiske anvendelser når du har fullført dette studieprogrammet.
- Arbeidskompetansen omfatter evne til selvstendig arbeid med komplekse oppgaver, organisering og planlegging av eget arbeid innenfor gitte frister, trening i samarbeid og i å kunne gi og motta kritikk på en konstruktiv måte.
- Formidlingskompetansen innebærer evne til klar og ryddig skriftlig og muntlig fremstilling.

Generell kompetanse

- Du lærer å forholde deg til vitenskapelige normer som åpenhet, rasjonalitet, presisjon, etterrettelighet
- Du lærer betydningen av å skille mellom kunnskap og egne meninger.
- Gjennom studiet vil du utvikle en undersøkende og kritisk holdning til kunnskap.
- Du skal ha kunnskaper om problemer som kan oppstå i forskning og ved bruk av forskningsresultater.
- Du skal også lære deg grunnreglene for redelighet i forskning og faglige framstillinger.

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskaper*, *ferdigheter* og *generell kompetanse*, men noen deskriptorer mangler, særlig under kunnskap. Dette gjør det vanskelig å se sammenhengen mellom kategoriene.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet på nivå 6 i NKR, men det er vanskelig å vurdere nivået når det gjelder kunnskaper, da disse kun er beskrevet som stikkord som dekker svært brede fagområder.

Utforming

Beskrivelsen er i liten grad utformet som en kompetansebeskrivelse, men mer som en oversikt over hvilke fagblokker studentene skal gjennom i løpet av studiet.

Under kategorien kunnskaper mangler alle deskriptorene, men formuleringene under ferdigheter er bra. Verbene bør gjennomgås under generell kompetanse, dvs. kandidaten skal «kunne noe» ved fullført studium i stedet for «forholde seg til» eller «lære betydningen av».

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så spesifikt at en hvilken som helst endring i utdanningen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet. Kunnskapsdelen beskrives svært overflatisk. Det gis en svært generell oversikt over store fagområder som studenten skal ha kunnskap om. Disse feltene er så brede at man må anta at utdanningen inneholder en betydelig prioritering som vil gi seg uttrykk i hva kandidatene har kunnskap om, men dette er ikke mulig å se ut fra beskrivelsen. Formuleringene under ferdigheter er til dels ganske gode. Blant annet er deskriptoren under ferdigheter *kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning* i NKR godt dekket, selv om det i læringsutbyttebeskrivelsen står «bør kunne» i stedet for «kan». Under generell kompetanse mangler flere av deskriptorene. Alle punktene synes å være relatert til formuleringen i NKR har *innsikt i relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger*, slik at de mer handlingsorienterte kompetansene mangler.

Læringsutbyttebeskrivelsen er i noen grad egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner og gir derfor noe innsikt i utdanningens faglige innhold og profil. Læringsutbyttebeskrivelsen er også i begrenset grad egnet til å skille mellom ulike studier.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for bachelor i internasjonale studier ved Universitetet i Oslo er ikke i samsvar med NKR, men det er flere gode faglige formuleringer under ferdigheter. Beskrivelsen må inkludere flere deskriptorer og i sin helhet utformes som en kompetansebeskrivelse.

3.4.3 Statsvitenskap – master

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Du lærer å gjennomføre undersøkelser av ulike sider ved politisk virksomhet: enkeltbeslutninger, spesifikke hendelsesforløp, utviklingsprosesser og årsaksmekanismer. Du blir kjent med avanserte teorier og metoder for politisk analyse. Du får også detaljert kunnskap om politiske ideer og institusjoner.

Kunnskaper

Internasjonal politikk:

- Du får kunnskap om enkeltlands forhold til omverdenen, relasjoner mellom stater og ikke-statlige aktørers virksomhet på tvers av landegrensener
- Du får avansert kunnskap om internasjonale organisasjoner og institusjoner

Komparativ politikk:

- Du får avansert kunnskap om politiske systemer og politiske forhold i ulike land
- Du videreutvikler din evne til å analysere politisk atferd og politiske partiers virksomhet.
- Du fordyper deg i studier av regimeendring, forholdet mellom politisk og økonomisk utvikling, og nasjonalisme.

Offentlig politikk og administrasjon:

- Du tilegner deg avansert kunnskap om betingelser for politisk kontroll med forvaltningen, i tillegg til den interne styring og ledelse av offentlige institusjoner.
- Du får inngående kjennskap til utforming og iverksetting av offentlig politikk (og policy-analyser generelt)
- Du videreutvikler din forståelse av flernivåstyring og samspill mellom styringsnivåer, herunder konsekvenser av europeisk integrasjon.

Politisk teori:

- Du får inngående kjennskap til politisk filosofi og politiske ideologier
- Du kan spesialisere og fordype deg normativ teori, demokratiteori, spillteori, konstitusjonell teori og vitenskapsfilosofi.

Samfunnsvitenskapelig forskningsmetodologi:

- Du tilegner deg solid forståelse for vitenskapsteori og forskningsdesign - herunder kausalitet og generalisering.
- Du får inngående kjennskap til forskningsprosessen, herunder forskningsdesign, operasjonalisering og statistisk analyse

Ferdigheter

- Du lærer å utforme og vurdere samfunnsvitenskapelige problemstillinger på et avansert nivå
- Du lærer å anvende ulike metoder for innsamling og analyse av data.
- Du utvikler analytiske ferdigheter, evne til selvstendig arbeid og kritisk refleksjon, og skriftlige framstillingsevne
- Du blir godt trent i å stille presise forskningsspørsmål og utforme metodiske forskningsopplegg
- Du får inngående kjennskap til hvordan resultatene fra undersøkelser skal rapporteres for å oppfylle krav til vitenskapelig presentasjon.
- Du utvikler en omfattende forståelse for vitenskapsteori og forskningsdesign – herunder

kausaltet og generalisering, operasjonalisering og statistisk analyse, noe som kvalifiserer deg til å arbeide i kunnskapsbedrifter, næringslivet, offentlig sektor og frivillige organisasjoner.

Generell kompetanse

- Du lærer å respektere vitenskapelige verdier som åpenhet, rasjonalitet, presisjon og etterrettelighet, og klare å skille mellom kunnskap og meninger.
- Du videreutvikler din etiske bevissthet om problemer som kan oppstå i forskning og ved bruk av forskningsresultater
- Du tilegner deg gode kunnskaper om regler for redelighet i forskning og faglig fremstillinger.
- Du utvikler din teoretiske forståelse, empiriske innsikt og dine metodiske ferdigheter.

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskaper*, *ferdigheter* og *generell kompetanse*, og deskriptorene er plassert under riktig kategori, men noen mangler. Flere av kunnskapsmålene gjelder spesifikt for ett av forskningsområdene, slik at beskrivelsen under master ikke angir hva alle kandidater som har fullført master i statsvitenskap, skal kunne. Beskrivelsen viser god sammenheng mellom kategoriene.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet på nivå 7 i NKR, men noen av deskriptorene er på et lavere nivå.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er i stor grad utformet som en kompetansebeskrivelse. Den har god fokus på kandidatenes læring, men noen formuleringer, som for eksempel *Du får kunnskap om*, burde erstattes av *Du har kunnskap om*.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så spesifikt at en hvilken som helst endring i utdanningen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet. Under kunnskap beskrives kunnskapsmål for fire ulike forskningsområder som kandidaten kan få inngående/avansert kunnskap om, og det varierer for de ulike områdene hvor mange av deskriptorene som er med i beskrivelsen. Læringsutbyttebeskrivelsen vil derfor bare være egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner og gi innsikt i utdanningens faglige innhold og profil, dersom det fremkommer hvilket forskningsområde kandidaten har fordypning innen. Læringsutbyttebeskrivelsen er egnet til å skille mellom ulike studier. Den angir i hovedsak empirisk kunnskap og ikke kunnskap om teori.

Beskrivelsene under ferdigheter mangler flere steder verb som beskriver hva kandidaten skal ha oppnådd og er i stand til å gjøre ved fullført studium, for eksempel *Du utvikler en omfattende forståelse for* og *Du får inngående kjennskap til* i stedet for *kan analysere* eller *kan anvende*.

Under generell kompetanse er det gode formuleringer knyttet til fag- yrkes- og forskningsetiske problemstillinger, men det mangler beskrivelser som er i samsvar med de øvrige deskriptorene i NKR.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for master i statsvitenskap ved Universitetet i Oslo er bare delvis i samsvar med NKR. Det bør utarbeides tydeligere kompetansebeskrivelser med aktiv bruk av verb og utvikles flere deskriptorer, særlig under generell kompetanse.

3.4.4 Peace and Conflict Studies – master

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Knowledge

- Develop your ability to discuss the history of war and peace in the 20th and 21st centuries
- Acquire advanced knowledge of the central theories of causes of conflicts and wars between states and groups and the conditions for peace, as well as the explanatory factors emphasized by these theories
- Be well acquainted with different conflict resolution mechanisms and have acquired a special comprehension of conflict resolution through negotiations and mediation.
- Be well acquainted with the existing state of knowledge in a specialized relevant field of research.
- Be able to discuss what influence the Nobel Peace Prize may have had on international relations.

Skills

- Identify and assess relevant scholarly literature.
- Distinguish between different levels of analysis and understand how the different levels interact in analysis of specific historical or contemporary conflicts
- Assess the analytical and methodological quality of relevant scholarly work.
- Formulate a researchable problem in an independent way and assess how your choice of research question influences your choice of research design as well as your choice of method(s).
- Identify, select, collect and assess relevant sources and data for purposes of analyzing specific research questions.
- Analyze large amounts of relevant data in a scientifically tenable way and present the results of your analysis in a clear, succinct and lucid way.
- Give and receive comments to ongoing scholarly work in a constructive way
- Discuss academic questions connected to your own and other people's work

Competences

- The study provides you with theoretical and methodological tools that enable you to analyze key issues of peace and conflict in a scientific manner.
- You will have competence to critically assess the validity and reliability of different sources of information and on that basis form your own qualified opinions about the strengths and weaknesses of arguments

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse (*knowledge, skills og competences*). Alle deskriptorer under kunnskap og ferdigheter i NKR er ivaretatt, men det synes å mangle noen under generell kompetanse. Begge de formuleringene som er plassert under generell kompetanse, bør plasseres under ferdigheter, og noen av formuleringene under ferdigheter bør plasseres under generell kompetanse. *Give and receive comments to ongoing scholarly work in a constructive way* og *Discuss academic questions connected to your own and other people's work* svarer til *kan kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner innenfor fagområdet, både med spesialister og til allmennheten* i NKR.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet sett på nivå 7 i NKR.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er stort sett utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning. Under generell kompetanse er det imidlertid en formulering *The study provides you with* som ikke er et kompetansemål.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så spesifikt at en hvilken som helst endring i utdanningen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet. Formuleringene *Develop your ability to discuss the history of war and peace in the 20th and 21st centuries* og *Be able to discuss what influence the Nobel Peace Prize may have had on international relations* er formuleringer som har svært ulikt nivå og generalisering. Beskrivelsen fremstår som ujevn i detaljeringsgraden: Den første favner bredt, mens kanskje den andre er for spesifikk.

Beskrivelsen *The study provides you with theoretical and methodological tools that enable you to analyze key issues of peace and conflict in a scientific manner* bør formuleres slik at det fremgår hvilke "methodological tools" kandidatene behersker. I beskrivelsen savnes formuleringer som angir at kandidatene *kan analysere relevante fag- yrkes- og forskningsetiske problemstillinger og kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter på nye områder for å gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver og prosjekter, samt kan bidra til nytenkning og i innovasjonsprosesser*. Læringsutbyttebeskrivelsen er egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner, og gir innsikt i utdanningens faglige innhold og profil. Læringsutbyttebeskrivelsen er egnet til å skille mellom ulike studier.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for master i Peace and Conflict Studies ved Universitet i Oslo er i stor grad i samsvar med NKR, men noen deskriptorer bør flyttes fra kunnskap og ferdigheter til generell kompetanse, og noen bør legges til under denne kategorien.

3.4.5 Ph.d.-programmet ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskap

- er i kunnskapsfronten innen sitt fagområde og behersker fagområdets vitenskapsteori og metoder
- kan vurdere hensiktsmessigheten og anvendelsen av ulike metoder og prosesser i forskning og faglige utviklingsprosjekter
- kan bidra til utvikling av ny kunnskap, nye teorier, metoder, fortolkninger og dokumentasjonsformer innenfor fagområdet
- kan plassere egen forskning innenfor en større faglig og forskningsmessig sammenheng

Ferdigheter

- kan formulere problemstillinger for og planlegge forskning og faglig utviklingsarbeid
- kan gjennomføre forskning og faglig utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå
- kan håndtere komplekse faglige spørsmål og utfordre etablert kunnskap og praksis på fagområdet
- kan gi tilbakemelding på andres arbeider innen eget fagområde

Generell kompetanse

- kan identifisere relevante etiske problemer i egen og andres forskning, og utøve egen forskning med høy faglig integritet
- kan bidra selvstendig i komplekse, tverrfaglige arbeidsoppgaver og prosjekter
- kan formidle forsknings- og utviklingsarbeid gjennom anerkjente nasjonale og internasjonale kanaler, og delta i debatter innenfor sitt fagområde i internasjonale fora
- kan bidra med faglig vel funderte innspill i den norske samfunnsdebatten
- kan vurdere behov for, ta initiativ til og drive faglig basert nyskapende virksomhet

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskap*, *ferdigheter* og *generell kompetanse*, og deskriptorene er plassert under riktig kategori.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsene ligger samlet sett på nivå 8 i NKR.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er ikke mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR. Formuleringene under hver kategori er nærmest identiske med NKR. Det er i tillegg lagt til en deskriptor under hver kategori, men disse er også generiske. Det eneste som antyder at beskrivelsen

gjelder samfunnsfag er formuleringen *kan bidra med faglig vel funderte innspill i den norske samfunnsdebatten* under generell kompetanse. Læringsutbyttebeskrivelsen er derfor ikke egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner, siden den ikke gir nok innsikt i utdanningens faglige innhold og profil, og læringsutbyttebeskrivelsen ikke er egnet til å skille mellom ulike studier.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for ph.d. ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet ved Universitetet i Oslo er i samsvar med NKR, men beskrivelsen er svært generisk og kommuniserer ikke faglig innhold.

3.4.6 Progresjonen mellom læringsutbyttebeskrivelsene

Komiteen har vurdert progresjonen mellom bachelor og master i statsvitenskap da dette er programmer der bachelorgradsprogrammet gir grunnlag for opptak til mastergradsprogrammet. Disse viser god progresjon fra bachelorgrads- til mastergradsnivået.

Internasjonale studier - bachelor gir grunnlag for opptak både til masterprogram i statsvitenskap og til Peace and Conflict Studies - master. Bachelorstudiet er ikke i samsvar med NKR, men de deskriptorene som er tatt med, vektlegger vitenskapelig og metodisk kompetanse, slik at det til en viss grad kan sies å være progresjon mellom bachelor i internasjonale studier og de mastergradsprogrammene den gir grunnlag for opptak til.

3.5 UiT Norges arktiske universitet

3.5.1 Bachelor i statsvitenskap

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskaper om

- statsvitenskapens viktigste subdisipliner, teorier og skoleretninger, herunder grunnleggende fagterminologi
- sentrale temaer og problemstillinger innenfor statsvitenskapen, samt grunnleggende kjennskap til aktuell forskning innen faget
- ulike samfunnsvitenskapelige metoder, eksempelvis intervjuer, statistiske undersøkelser og dokumentanalyser

Ferdigheter

Studentene skal kunne:

- analysere fagstoff og trekke egne slutninger basert på dette
- anvende faglige kunnskaper på praktiske og teoretiske problemstillinger
- anvende relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid innenfor fagområdet
- identifisere, behandle og vurdere informasjon kritisk og reflektert
- skrive en argumentativ og reflekterende fagtekst
- anvende sine kunnskaper på nye områder

Generell kompetanse

Studentene skal kunne:

- arbeide med faglige problemstillinger, både selvstendig og som deltaker i en gruppe
- formidle informasjon, teorier, ideer og problemstillinger innen eget fagområde både skriftlig og muntlig
- kommunisere om faglige temaer med andre med bakgrunn innenfor fagområdet
- videreutvikle sine kunnskaper, ferdigheter og forståelse gjennom videre studier og yrkesliv

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskaper om*, *ferdigheter* og *generell kompetanse*, og deskriptorene er plassert under riktig kategori og viser sammenheng mellom kategoriene. Noen deskriptorer mangler under generell kompetanse: *innsikt i relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger* og *kjenner til nytenkning og innovasjonsprosesser*.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet på nivå 6 i NKR, men siste punktet under ferdigheter *anvende sine kunnskaper på nye områder* tilhører et høyere nivå og er ambisiøst for en bachelorgradsutdanning.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er i svært liten grad mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR. Beskrivelsen er ikke en kopi av NKR, men likevel så generell at den kunne beskrive mange statsvitenskapelige programmer. Læringsutbyttebeskrivelsen er derfor i begrenset grad egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner. Den er således ikke egnet til å skille mellom ulike studier.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for bachelor i statsvitenskap ved UiT Norges arktiske universitet er i samsvar med NKR, men den er for generell til å kommunisere faglig innhold og profil på en god måte.

3.5.2 Master i statsvitenskap

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Etter endt studium og oppnådd grad skal studentene ha følgende læringsresultat:

Kunnskaper

- ha bred generell kunnskap innenfor faget og dybdekunnskaper innenfor et avgrenset område
- ha god kunnskap om vitenskapelig teori og metode, inklusive forskningsetikk
- kjenne til fagets vitenskapelige problemstillinger og den aktuelle internasjonale debatt om disse
- ha innsikt i fagets og utdanningens plass i/relevans for samfunnet
- kunne tilegne seg og anvende kunnskap på nye områder innenfor faget
- kunne vurdere hensiktsmessigheten og anvendelsen av ulike metoder i små forskningsprosjekter

Ferdigheter

Studentene skal kunne:

- arbeide selvstendig med problemløsning på grunnlag av faglige kunnskaper
- granske kritisk eksisterende teorier, metoder og fortolkninger innenfor fagområdet
- anvende sine faglige kunnskaper kritisk og reflektere over egen faglig praksis
- anvende sine kunnskaper på nye områder
- strukturere og formulere komplekse faglige resonnementer
- gjennomføre et avgrenset forskningsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer

Generell kompetanse

Studentene skal kunne:

- fortsette egen kompetanseutvikling og spesialisering på en selvstendig måte
- kunne kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner på eget fagområde både med spesialister og til allmennheten
- beherske relevante kommunikative sjangere
- delta i den offentlige debatten der den berører fagområdet
- planlegge og gjennomføre arbeidsoppgaver som strekker seg over tid
- utføre prosjektbasert arbeid
- videreutvikle sine kunnskaper, ferdigheter og forståelse gjennom videre studier og yrkesliv

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse*, og deskriptorene er plassert under riktige kategorier med unntak av det siste punkt under kunnskaper, som hører hjemme under ferdigheter. *Kunne anvende kunnskap på nye områder* finnes både under kunnskaper og ferdigheter.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet sett på nivå 7 i NKR.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er i svært liten grad mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR. Beskrivelsen er ikke en kopi av NKR, men likevel så generell at den kunne beskrive mange programmer. Læringsutbyttebeskrivelsen er derfor i begrenset grad egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner. Den er således ikke egnet til å skille mellom ulike studier.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for master i statsvitenskap ved UiT Norges arktiske universitet er i samsvar med NKR, men den kunne gjelde et hvilket som helst fag.

3.5.3 Master i organisasjons- og ledelsesvitenskap

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Etter endt studium og oppnådd grad skal studentene ha følgende læringsresultat:

Kunnskap

- ha bred kunnskap innenfor faget og dybdekunnskaper innenfor et avgrenset område
- ha god kunnskap om vitenskapelig teori og metode, inklusive forskningsetikk
- kjenne til fagets vitenskapelige problemstillinger og den aktuelle internasjonale debatten om disse
- ha innsikt i fagets og utdanningens plass i / relevans for samfunnet
- kunne tilegne seg og anvende kunnskap på nye områder innenfor faget
- kunne kritisk vurdere metodekvalitet i forskningsprosjekter

Ferdigheter

Studentene skal kunne:

- arbeide selvstendig med problemløsning på grunnlag av faglige kunnskaper
- anvende sine faglige og metodiske kunnskaper
- strukturere og formulere faglige resonneringer på en analytisk og selvstendig måte
- gjennomføre et avgrenset forskningsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer

Generell kompetanse

Studentene skal kunne:

- tilnærme seg flere ulike problemstillinger på en analytisk måte, skriftlig så vel som muntlig
- delta i den offentlige debatt innen fagområdet
- planlegge og gjennomføre arbeidsoppgaver som strekker seg over tid
- utføre prosjektbasert arbeid
- videreutvikle sine kunnskaper, ferdigheter og forståelse gjennom videre studier og praksis

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskap*, *ferdigheter* og *generell kompetanse*, og deskriptorene er plassert under riktig kategori og viser god sammenheng mellom kategoriene.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet sett på nivå 7 i NKR, men noen av deskriptorene, som for eksempel *ha bred kunnskap* og *kjenne til* under kunnskap, er på et for lavt nivå, og er nært formuleringene i NKR på bachelorgradsnivå.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er i svært liten grad mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR. Beskrivelsen er ikke en kopi av NKR, men likevel så generell at den vil kunne beskrive mange statsvitenskapelige programmer. Læringsutbyttebeskrivelsen er derfor ikke egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner, og den ikke er egnet til å skille mellom ulike studier.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for master i organisasjons- og ledelsesvitenskap ved UiT Norges arktiske universitet er i samsvar med NKR, men den kunne gjelde et hvilket som helst fag.

3.5.4 Master of Philosophy in Peace and Conflict Transformation

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Learning Outcome

The MPCT is designed to provide students with in-depth knowledge of peace and conflict studies as a distinct and an applied field of study, in addition to developing general academic capabilities.

Students, who have successfully completed the MPCT programme, are expected to have achieved the following:

Knowledge and analytical understandings:

- History and evolution of peace and conflict studies as a field of study, nature of cross-disciplinarity, and the interconnections between peace and conflict, peace and violence, peace and war, positive and negative peace, and normative and positive knowledge
- Nature and causes of violent conflicts at all levels of human interaction (inter-personal, group, community and international). Topics covered range from poverty, social exclusion and gangsterism, organised crime, forced migration, terrorism, resource management, rebel financing, environmental change to energy security
- Major concepts underlying contemporary debates such as realism, liberalism, critical theory, just war traditions, state-building, structural and cultural violence, gender and ethnicity, human rights, humanitarianism and international law
- Measures designed to avoid or reduce violence (negative peace) and enhance the capacity for conflict transformation (positive peace). Topics covered include peace education, democratisation, restorative justice and truth commissions, land restitution in transitional justice, disarmament, demobilisation and re-integration of refugees and insurgent groups, post-war reconstruction and development, UN and peace operations.

Skills and competences:

- Relate theoretical and methodological frameworks from a variety of disciplines to violent conflicts and peace-building processes
- Develop their peace-building skills through role plays, team work and communication
- Design and carry out a research project that involves the use of diverse data sources
- Take responsibility for one's own learning by working independently towards realization of the objectives of a degree programme.

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er ikke delt inn i kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse, men i *Knowledge and analytical understandings* og *Skills and competences*.

Nivå

Det er vanskelig å vurdere om læringsutbyttebeskrivelsen samlet sett ligger på nivå 7.

Utforming

Knowledge and analytical understandings synes å beskrive fagområder og aktiviteter som inngår i utdanningen, fremfor hva studenten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning, mens *Skills and competences* er utformet som kompetansebeskrivelse.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men beskrivelsen er ikke koblet til formuleringer i NKR. Læringsutbyttebeskrivelsen under *Knowledge and analytical understanding* er for detaljert til å være egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner, og også så detaljert at det vil være vanskelig å gjøre endringer i utdanningen uten å måtte endre læringsutbyttet.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for master i Peace and Conflict Transformation ved UiT Norges arktiske universitet er ikke i samsvar med NKR og må omarbeides både når det gjelder struktur, nivå, kompetanse og faglig innhold/profil.

3.5.5 Ph.d.-program i humaniora og samfunnsvitenskap

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

I løpet av studiet vil ph.d.-studenten oppnå følgende læringsutbytte:

KUNNSKAP

kandidaten

- er i kunnskapsfronten innan sitt fagområde sin teori og metode og kan bidra til å utvikle denne
- kan diskutere vitenskapsteoretiske problemstillinger innan fagområdet sitt på avansert nivå
- kan knyte eige prosjekt til breiare vitenskaplege diskusjonar og vurdere bruk av ulike metodar og framgangsmåtar innan forskinga

FERDIGHEIT

kandidaten

- kan handtere komplekse faglege utfordringar ved å gjennomføre forskingsprosjekt i forskingsfronten i sitt fag
- kan skrive ulike typar akademiske tekstar innan sitt fagområde og reflektere over skriveprosessen
- kan delta i faglege diskusjonar og gi konstruktiv tilbakemelding på vitenskaplege arbeid

GENERELL KOMPETANSE

kandidaten

- kan identifisere, reflektere over og handtere relevante forskningsetiske problemstillinger og gjere forskning med fagleg integritet
- kan formidle forskning og utviklingsarbeid gjennom anerkjente kanalar; vitenskaplege og allmennretta, skriftleg og munnleg
- kan bidra sjølvstendig i komplekse og nyskapande prosjekt

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskap*, *ferdigheit* og *generell kompetanse*, men deskriptorene er ikke alltid plassert under riktig kategori. Beskrivelsen suppleres med en redegjørelse for hvordan deskriptorene samsvarer med deskriptorene i NKR, men bruker andre begreper og struktur. Om hensikten er å forbedre kommunikasjon med andre universiteter rundt i Europa, skulle det være enklere dersom teksten skrives i samsvar med NKR.

Nivå

Det er vanskelig å kjenne igjen nivået fra de generiske beskrivelsene på nivå 8 i NKR, da flere av de nivåbestemmende begrepene er på for lavt nivå, og noen sentrale deskriptorer som indikerer ph.d.-nivået, mangler. For eksempel er *kan bidra sjølvstendig i komplekse og nyskapende prosjekt* etter komiteens vurdering ikke det samme som å kunne styre slike prosjekter. Deskriptoren i NKR *Kan styre komplekse tverrfaglige arbeidsoppgaver og prosjekter* er derfor ikke dekket i beskrivelsen som gjelder statsvitenskap ved UiT. Etter komiteens vurdering dekker heller ikke *kan bidra sjølvstendig i komplekse og nyskapende prosjekt* deskriptoren i NKR *kan vurdere behovet for, ta initiativet til og drive innovasjon*.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er i svært liten grad mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, selv om de ikke er en kopi av disse. Læringsutbyttebeskrivelsen er ikke egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner, siden den ikke gir nok innsikt i utdanningens faglige innhold, profil, og læringsutbytte. Beskrivelsen er ikke egnet til å skille mellom ulike studier.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for ph.d. i humaniora og samfunnsvitenskap ved UiT Norges arktiske universitet er ikke i samsvar med NKR, ettersom flere av deskriptorene er på for lavt nivå eller mangler. I tillegg er beskrivelsen heller ikke fagspesifikk.

3.5.6 Progresjonen mellom nivåene i læringsutbyttebeskrivelsene

Bachelorgradsprogrammet i statsvitenskap gir grunnlag for opptak til mastergradsprogrammene i statsvitenskap og i organisasjons- og ledelsesvitenskap ved UiT, og ettersom beskrivelsene for alle disse programmene er generiske og ligger nær beskrivelsene i NKR, er progresjonen mellom disse to nivåene ivaretatt. Det er ikke tilfredsstillende progresjon til ph.d.-programmet ettersom beskrivelsen av ph.d.-programmet ikke ligger på nivå 8 i NKR.

3.6 NTNU

3.6.1 Statsvitenskap – bachelor

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskapsmål – studenten skal

- ha kunnskap om sentrale teorier og fagretninger innenfor statsvitenskapen
- ha kunnskap om sentrale trekk ved politiske systemer nasjonalt og internasjonalt
- ha kunnskap om ulike samfunnsvitenskapelige forskningsmetoder
- ha kunnskap om fagområdets historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet

Ferdighetsmål – studenten skal

- ha ferdigheter til å gjennomføre et avgrenset selvstendig forskningsarbeid
- ha ferdigheter til å bruke ulike samfunnsvitenskapelige forskningsmetoder
- ha ferdigheter til å finne, kritisk vurdere og henvise til informasjon og fagstoff og framstille dette slik at det belyser en problemstilling i en akademisk form

Holdningsmål - studenten skal:

- ha basisinnsikt i forskningsetiske problemstillinger

Generell kompetanse - studenten skal:

- ha kompetanse til å planlegge og gjennomføre arbeidsoppgaver og mindre prosjekter med bruk av samfunnsvitenskapelig forskningsmetode både selvstendig og i samarbeid med andre
- ha kompetanse til å formidle kunnskap og bidra med faglig funderte løsningsforslag både skriftlig og muntlig
- ha kompetanse til å formidle og utveksle synspunkter og erfaringer med andre med bakgrunn innenfor fagområdet og gjennom dette bidra til utvikling av god praksis

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskapsmål*, *ferdighetsmål*, *holdningsmål* og *generell kompetanse*, og deskriptorene er plassert under riktig kategori. Det er lagt til *holdningsmål* som antas å inngå i generell kompetanse. Beskrivelsen viser god sammenheng mellom kategoriene.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet sett på nivå 6 i NKR.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er i noen grad mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR. Selv om deskriptorene ikke er formulert som en kopi av NKR, er de likevel så generelle at de kan dekke mange samfunnsvitenskapelige programmer. De eneste deskriptorene som peker mot statsvitenskap, er de to første under kunnskap *ha kunnskap om sentrale teorier og fagretninger innenfor statsvitenskapen* og *ha kunnskap om sentrale trekk ved politiske systemer nasjonalt og*

internasjonalt. Andre deskriptorer viser til samfunnsvitenskap, mens de fleste ikke viser et spesifikt innhold/profil. Beskrivelsen kunne forbedres ved en større refleksjon over hva kandidaten lærer gjennom det programmet som beskrives, fremfor gjentakelser av formuleringer fra NKR eller beskrivelser som er like generiske som NKR. Vi finner ikke igjen NKRs formulering om *kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning* i NTNUs beskrivelse for bachelor i statsvitenskap.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for bachelor i statsvitenskap ved NTNU er stort sett i samsvar med NKR. Selv om formuleringene ikke er kopi av NKR, er de likevel for profilløse til å kommunisere godt innholdet i studiet. Beskrivelsen vil kunne dekke de fleste statsvitenskapelige programmer i Europa.

3.6.2 Statsvitenskap – master

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskapsmål

- ha inngående kunnskap om sentrale teorier og fagretninger innenfor statsvitenskapen
- ha inngående kunnskap om sentrale trekk ved politiske systemer nasjonalt og internasjonalt
- ha inngående kunnskap om ulike samfunnsvitenskapelige forskningsmetoder
- ha inngående kunnskap om fagområdets historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet

Ferdighetsmål

- ha ferdigheter til å gjennomføre et selvstendig forskningsarbeid
- ha ferdigheter å bruke ulike samfunnsvitenskapelige forskningsmetoder
- ha ferdigheter til å finne, kritisk vurdere og henvise til informasjon og fagstoff og framstille dette slik at det belyser en problemstilling i en akademisk form
- ha ferdigheter til å formulere faglig relevante og forskbare forskningsspørsmål og problemstillinger

Holdningsmål

- ha god innsikt i forskningsetiske problemstillinger

Generell kompetanse

- ha kompetanse til å planlegge og gjennomføre større forskningsoppgaver og prosjekter med bruk av samfunnsvitenskapelig forskningsmetode både selvstendig og i samarbeid med andre
- kunne beherske statsvitenskapelige uttrykksformer og bidra med faglig funderte løsningsforslag både skriftlig og muntlig
- ha kompetanse til å kommunisere statsvitenskapelige problemstillinger, analyser og konklusjoner både til spesialister og til allmennheten
- vise en moden analytisk evne i bruk av faglig litteratur, utforming av problemstillinger, gjennomføring av prosjekter og tolkning av resultater

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskapsmål, ferdighetsmål, holdningsmål og generell kompetanse*, og deskriptorene er plassert under riktig kategori. Det er lagt til *holdningsmål* som antas å inngå i generell kompetanse. Beskrivelsen viser god sammenheng mellom kategoriene.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet sett på nivå 7 i NKR.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er i noen grad mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR. Selv om deskriptorene ikke er formulert som en kopi av NKR, er de likevel så generelle at de kan dekke mange samfunnsvitenskapelige programmer. Flere av deskriptorene peker mot statsvitenskap enn tilfelle er for bachelorgradsprogrammet. De to første under kunnskap er de samme som for bachelorgradsstudiet, men på mastergradsstudiet skal kandidaten «ha inngående kunnskap». I tillegg er statsvitenskap nevnt under to av formuleringene under generell kompetanse.

Noen deskriptorer inneholder ordet «samfunnsvitenskap», men de fleste viser ikke et spesifikt innhold/profil. Eksempelvis er det litt for generelt når det står *ha inngående kunnskap om fagområdets historie* under kunnskapsmålene – denne formuleringen kunne passe på hvilken som helst utdanning.

Beskrivelsen kunne forbedres ved en større refleksjon over hva kandidaten lærer gjennom det programmet som beskrives, fremfor gjentakelser av formuleringer fra NKR eller beskrivelser som er like generiske som NKR. Ikke alle forsøk på å utforme «egne» beskrivelser fremfor å kopiere NKR er like heldige, og det er ikke innlysende hva som menes med «moden analytisk evne» under generell kompetanse.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for master i statsvitenskap ved NTNU er i samsvar med NKR. Selv om formuleringene ikke er kopi av NKR, er de likevel for profilløse til å kommunisere godt innholdet i studiet. Beskrivelsen vil kunne dekke de fleste statsvitenskapelige programmer i Europa.

3.6.3 Statsvitenskap – ph.d.

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskapsmål – kandidaten skal

- Være i kunnskapsfronten innenfor statsvitenskap og beherske fagområdets vitenskapsteori og metoder
- Kunne vurdere hensiktsmessigheten og anvendelsen av ulike metoder og prosesser i forskning og faglige utviklingsprosjekter

- Kunne bidra til utvikling av ny kunnskap, nye teorier, metoder, fortolkninger og dokumentasjonsformer innen statsvitenskap

Ferdighetsmål – kandidaten skal

- Kunne formulere problemstillinger for statsvitenskap, samt planlegge og gjennomføre forskning og faglig utviklingsarbeid
- Kunne drive forskning og faglig utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå
- Kunne håndtere komplekse faglige spørsmål og utfordre etablert kunnskap og praksis på fagområdet

Generell kompetanse - kandidaten skal

- Kunne identifisere relevante etiske problemstillinger og utøve sin forskning med høy faglig integritet
- Kunne styre komplekse arbeidsoppgaver og prosjekter
- Kunne formidle forsknings- og utviklingsarbeid gjennom anerkjente nasjonale og internasjonale kanaler
- Kunne delta i debatter innenfor statsvitenskap i internasjonale fora

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskapsmål*, *ferdighetsmål* og *generell kompetanse*, og deskriptorene er plassert under riktig kategori og viser god sammenheng mellom kategoriene. Det mangler en deskriptor under generell kompetanse.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet sett på nivå 8 i NKR.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er ikke mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, og er tilnærmet en kopi av NKR med unntak av at under generell kompetanse savnes deskriptoren *kan vurdere behovet for, ta initiativet til og drive innovasjon*. Læringsutbyttebeskrivelsen er ikke godt egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner siden den ikke gir nok innsikt i utdanningens faglige innhold og profil, og læringsutbyttebeskrivelsen ikke er egnet til å skille mellom ulike studier.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for ph.d. i statsvitenskap ved NTNU er i samsvar med og nærmest en tro kopi av NKR, men mangler fullstendig en beskrivelse av faglig innhold og profil.

3.6.4 Progresjonen mellom nivåene i læringsutbyttebeskrivelsene

Læringsutbyttebeskrivelsen viser en progresjon mellom bachelor, master og ph.d. i statsvitenskap ved NTNU, men generelt hemmes progresjonen av at formuleringene, særlig for bachelor- og ph.d-studiet, legger seg så tett opp til NKR's formuleringer at utdanningens særlige innhold blir utydelig.

3.7 Universitetet i Nordland

3.7.1 Bachelor i statsvitenskap

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskap

- besitte god kunnskap om lokale, regionale, nasjonale og internasjonale politiske systemers oppbygging og virkemåte og endringsprosesser knyttet til disse
- besitte god kunnskap om organisasjoners betydning og virkemåter og analyse av organisasjonsmessige endringsprosesser
- ha god kjennskap til politisk idéhistorie og politisk teori

Ferdigheter

- ha gode ferdigheter i analyse av politiske prosesser og problemstillinger
- besitte gode ferdigheter i å innhente, organisere, utvikle og presentere forskningsbasert kunnskap

Generell kompetanse

- ha grunnleggende innsikt i politiske systemers virkemåte lokalt, regionalt og internasjonalt, globaliseringsprosesser og fenomener som internasjonal terrorisme og globale miljøproblemer
- besitte grunnleggende kunnskaper om forskningsetikk og samfunnsvitenskapelig metode
- ha gode ferdigheter i analyse av politiske prosesser og problemstillinger

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskap*, *ferdigheter* og *generell kompetanse*. De deskriptorene som er med, er plassert under riktig kategori, og de viser god sammenheng mellom kategoriene. Under hver av kategoriene er det flere av deskriptorene som mangler.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsene ligger samlet sett på nivå 6 i NKR, men det mangler flere deskriptorer som bør være med i et studium på nivå 6.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så spesifikt at en hvilken som helst endring i utdanningen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet. Læringsutbyttebeskrivelsen har et godt fokus på statsvitenskap, og er egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner, og gir innsikt i utdanningens faglige innhold og profil. Læringsutbyttebeskrivelsen er egnet til å skille mellom ulike studier.

Flere av deskriptorene mangler, og det legges blant annet mindre vekt på analyse og refleksjon enn det legges opp til i NKR. Det mangler også aspekter som kompetanse til å planlegge og gjennomføre ulike arbeidsoppgaver og prosjekter.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for bachelor i statsvitenskap ved Universitetet i Nordland er ikke i samsvar med NKR. Den fremstår som uferdig ettersom det mangler deskriptorer under alle kategorier. De deskriptorene som er tatt med, er relevante og inneholder begreper fra statsvitenskapen.

3.7.2 Master i samfunnsvitenskap med fordypning i statsvitenskap

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Felles del

Kunnskap

Etter endt utdanning skal kandidaten ha:

- grundig kunnskap om samfunnsvitenskap og valgt fordypningstema, og et reflektert forhold til kunnskapen
- grundige kunnskaper om vitenskapsteori og forskningsmetoder og kunne anvende dette kritisk og i forhold til egen kompetanse
- ha evnen til å analysere faglige problemstillinger ut fra et samfunnsvitenskapelig perspektiv

Ferdigheter

- løfte fram og diskutere etiske problemstillinger i samfunnsforskningen og i samfunnet for øvrig
- anvende samfunnsvitenskapelige metoder og perspektiv på praktiske utfordringer og spesifikke oppgaver
- holde seg oppdatert på ny og relevant forskning og anvende denne på egne faglige arbeider og i egen yrkesutøvelse

Generell kompetanse

Etter endt utdanning skal kandidaten kunne:

- anvende egen kompetanse til å sette enkeltfenomen inn i en større samfunnsvitenskapelig sammenheng
- utvikle, planlegge og gjennomføre et forskningsarbeid i tråd med akademiske krav til metode og innhold som leder fram til ny samfunnsrelevant kunnskap og forståelse
- formidle, argumentere og presentere sine kunnskaper og ferdigheter

Fordypning i statsvitenskap

Introduksjon Fordypningen i statsvitenskap gir en innføring i utviklingstrekk og utfordringer knyttet til offentlig styring, demokrati, velferd og nordområdepolitikk. Foruten masteroppgaven består fordypningen av tre kurs i hhv. samfunnsstyring, nordområdepolitikk og velferdsstatens utvikling.

Fordypningen gir kompetanse som passer for mange typer stillinger innen offentlig og privat sektor, spesielt knyttet til utredningsarbeid og faglig eller administrativt ledelsesansvar.

Læringsutbytte for fordypning i statsvitenskap

Kunnskap og forståelse

Etter endt utdanning skal kandidaten:

- ha breddekunnskap om politiske systemer og organisering, ledelse og styring innen offentlig sektor, inngående kjennskap til særegne problemstillinger i nordområdene og breddekunnskap om den norske velferdsstaten, dens funksjon og organisering.
- ha bred og generell innsikt i statsvitenskapelige teori- og forskningstradisjoner på de områder fordypningen omfatter
- ha spesialisert kunnskap om et valgfritt emne som er behandlet i masteroppgaven

Ferdigheter

Etter endt utdanning skal kandidaten:

- kunne reflektere kritisk over statsvitenskapelige problemstillinger
- kunne analysere og forstå politiske og administrative prosesser
- kunne løfte frem og diskutere normative problemstillinger og dilemmaer i politiske institusjoner
- kunne forstå og kritisk vurdere forsknings- og evalueringsarbeider

Generell kompetanse

Etter endt utdanning skal kandidaten:

- kunne formulere presise analyser i skriftlig form
- kunne utvikle, planlegge og gjennomføre et større skriftlig forskningsarbeid som er i tråd med akademiske krav til innhold og utførelse og leder fram til samfunnsrelevant ny kunnskap og forståelse

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskap*, *ferdigheter* og *generell kompetanse*. Beskrivelsen er inndelt i en felles del og en fordypningsdel, men det ville vært bedre om den generelle samfunnsvitenskapelige og den spesifikke statsvitenskapelige beskrivelsen ble integrert. Verken den samfunnsvitenskapelige eller den statsvitenskapelige beskrivelsen tar opp alle aspekter i NKR, men kompletterer hverandre. Beskrivelsene viser sammenheng mellom kategoriene, men noen av deskriptorene under generell kompetanse mangler.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet sett på nivå 7 i NKR.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så spesifikt at en hvilken som helst endring i utdanningen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet. Beskrivelsen er delt i to, og er derfor i noe begrenset grad egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner. Tilsammen gir de to delene god innsikt i faglig innhold og profil, og den er egnet til å skille mellom ulike studier slik den er nå, men det ville være bedre om hver av fordypningene har en helhetlig beskrivelse.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for master i samfunnsvitenskap med fordypning i statsvitenskap ved Universitetet i Nordland er ikke i samsvar med NKR, og bør integreres til én beskrivelse.

3.7.3 Progresjonen mellom nivåene i læringsutbyttebeskrivelsene

Læringsutbyttebeskrivelsene av bachelor i statsvitenskap og master i samfunnsvitenskap med fordypning i statsvitenskap ved Universitetet i Nordland viser en tydelig progresjon, hvor emner fra bachelor blir mer avanserte og gir mulighet for spesialisering på mastergradsnivå. Dette kunne med fordel utvikles ytterligere, og ville bli mer tydelig i én samlet beskrivelse på mastergradsnivå.

3.8 Høgskolen i Lillehammer

3.8.1 Bachelor i internasjonale studier med historie

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskapsmål

Ved fullført studium kan du som student beskrive historiske prosesser, revolusjoner og kriger som har preget internasjonal samfunnsutvikling. Du kjenner til sentrale begreper og teorier for å forstå, beskrive og drøfte det internasjonale statssystemet og dets utvikling fram til i dag. Du har også innsikt i viktige institusjoner, ikke-statlige organisasjoner og medias betydning i internasjonal politikk. Videre har du grunnleggende innsikt i teorier om internasjonale relasjoner og teoriens anvendelsesområde. Du kjenner også til prinsippene for vitenskapelig analyse.

Ferdighetsmål

Ved endt studium kan du som student forklare og vurdere årsakene til viktige historiske hendelser og utvikling over tid i internasjonalt perspektiv. Du kan finne fram til kilder og litteratur for å tilegne deg kunnskap om historiske prosesser og temaer i internasjonal politikk. Du kan anvende ulike teoretiske perspektiver til å utvikle egne problemstillinger innenfor studiets fagområder og foreta bevisste metodevalg. Du kan også utvise kildekritikk og følge faglige normer for henvisningsskikk. Til sammen gir dette deg som student ferdigheter til å gjennomføre selvstendige faglige arbeider og gjøre faglige vurderinger av andre arbeider.

Generell kompetanse

Ved endt BA-studium kan du som student planlegge og gjennomføre selvstendige intellektuelle arbeider om internasjonale forhold. Du kan reflektere kritisk over temaer og spørsmål om krig og maktbruk i internasjonal politikk gjennom historien, om utvikling av normer og institusjoner, samt den makt aktivister og media kan ha. Gjennom BA oppgaven har du vist hvordan du anvender faglige begreper og metoder på egne historiske og internasjonale interessefelt. Du kan trekke veksler på og integrere kunnskap fra ulike kilder og fagretninger. Ved endt studium har du også vesentlig erfaring med å samarbeide om faglige oppgaver, gjøre vurderinger av og gi konstruktive tilbakemeldinger på andres arbeider og også forbedre eget arbeid ut fra andres vurderinger.

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskapsmål*, *ferdighetsmål* og *generell kompetanse*, og deskriptorene er plassert under riktig kategori. Den er formulert som løpende tekst, men likevel slik at deskriptorene i NKR dekkes, og uten at det er for detaljerte beskrivelser. Den viser god sammenheng mellom kategoriene. Formuleringen under ferdigheter *Til sammen gir dette deg som student ferdigheter til å gjennomføre selvstendige faglige arbeider og gjøre faglige vurderinger av andre arbeider* er en generell kompetanse.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet sett på nivå 6 i NKR.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning, med unntak av en formulering under generell kompetanse som begynner med «Gjennom BA oppgavene har du»

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så spesifikt at en hvilken som helst endring i utdanningen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet. Under ferdigheter savnes en mer presis angivelse av de metoder kandidaten bevisst kan velge (både kvalitative og kvantitative metoder), og en mer eksplisitt kobling av internasjonale studier og historie, og hvorfor det gir mening å koble akkurat disse to fagfeltene.

Læringsutbyttebeskrivelsen er likevel egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner og gir innsikt i utdanningens faglige innhold og profil, og den er egnet til å skille mellom ulike studier.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for bachelor i internasjonal studier med historie ved Høgskolen i Lillehammer er i samsvar med NKR.

3.9 Høgskolen i Buskerud og Vestfold

3.9.1 Bachelor i statsvitenskap

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskap

Med fullført bachelorgrad i statsvitenskap skal man ha kunnskap om:

- politisk filosofi og idéhistorie, herunder innsikt i klassisk filosofi så vel som demokratiteori, politisk regimeteori og ulike politiske beslutningsprinsipper
- politiske prosesser på lokalt, nasjonalt og internasjonalt plan
- institusjoners betydning for fordeling av makt og innflytelse på lokalt, nasjonalt og internasjonalt plan
- ulike politiske systemer og demokratimodeller, blant annet politiske systemer i nordiske og andre europeiske land
- internasjonal politikk
- samfunnsvitenskapelig metode og statistikk
- menneskerettigheter i Norge og internasjonalt
- betydningen av tverrkulturell kommunikasjon i samfunnet

Ferdigheter

Med fullført bachelorgrad i statsvitenskap skal man kunne:

- kommunisere effektivt og gjennomføre teoretiske og empiriske drøftinger i skriftlig form
- anvende aktuelle metoder og tilnærminger for innsamling og tolkning av informasjon innen fagområdet
- formulere og tydeliggjøre faglige problemstillinger
- beskrive grunnleggende strukturer og prosesser ved styrings- og beslutningssystemer fra lokalt til globalt nivå
- gjøre rede for og analysere relevant tematikk og sentrale teorier innen de statsvitenskapelige underdisiplinene
- anvende statistiske og kvalitative verktøy for å analysere politiske disputer, politisk informasjon og politiske teorier
- tilegne seg innsikt og handlingskompetanse vedrørende respekt for menneskerettighetene i Norge og internasjonalt
- utvikle kompetanse til å forstå og forholde seg konstruktivt til kulturelle uenigheter og tverrkulturell kommunikasjon

Generell kompetanse

Med fullført bachelorgrad i statsvitenskap skal man kunne:

- lese og forstå fagtekster på norsk og engelsk
- forstå relasjoner mellom teori og empiri, statistikk og vitenskapsteori
- utføre selvstendig arbeid, herunder innhente og tilegne seg informasjon samt presentere analyser
- generere og bidra til å teste hypoteser om politiske prosesser, relasjoner og institusjoner
- delta i akademisk analyse og tolkning av politiske ideer, argumenter og fenomener

Sakkyndiges vurderinger

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskap*, *ferdigheter* og *generell kompetanse*, men deskriptorene er ikke alltid plassert under riktig kategori.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen - særlig for kunnskapsmålene - passer ikke til et studium på nivå 6. Det er vanskelig å vurdere nivået ettersom det mangler verb eller adverb som kjennetegner nivå.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er til dels utformet som en kompetansebeskrivelse, men i noen grad beskrives utdanningens innhold og ikke kandidatens kompetanser.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så spesifikt at en hvilken som helst endring i utdanningen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet. Under kunnskap er beskrivelsen bare en opplisting av statsvitenskapelige begreper, for eksempel *menneskerettigheter i Norge og internasjonalt*, og *betydningen av tverrkulturell kommunikasjon i samfunnet*. Derfor dekkes - gjennom flere kulepunkt i stedet for å skrive bred kunnskap og bruke mer overordnede begrep enn det som står i kulepunktene - bare den første av deskriptorene under kunnskap.

Under ferdigheter savnes *kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning*. Beskrivelsen under generell kompetanse er svært generell og i liten grad i samsvar med NKR. Noen av formuleringene under ferdigheter (den første og de to siste) bør omformuleres og plasseres under generell kompetanse. Det er ikke innlysende hvordan *handlingskompetanse vedrørende respekt for menneskerettighetene* eller *forholde seg konstruktivt til kulturelle uenigheter* er ferdigheter som kandidaten har etter et bachelorstudium, og disse formuleringene inneholder ikke faglige eller akademiske begreper.

Læringsutbyttebeskrivelsen er derfor lite egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner. Selv om den gir noe innsikt i utdanningens faglige innhold og profil, kan det være vanskelig å se hvilket nivå utdanningen ligger på. Læringsutbyttebeskrivelsen er egnet til å skille mellom ulike studier.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for bachelor i statsvitenskap ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold er ikke i samsvar med NKR. Det mangler flere deskriptorer, og beskrivelsen er bare delvis utformet som kompetansebeskrivelse. Mange av de begrepene som brukes er ikke fagterminologi slik at beskrivelsen i for liten grad signaliserer et akademisk studium.

3.10 Bjørknes Høyskole

3.10.1 Bachelor i freds- og konfliktstudier

Læringsutbyttebeskrivelse tilsendt fra institusjonen:

Kunnskaper

- Har grunnleggende og god forståelse for og kunnskap om fagfeltet freds- og konfliktstudier, herunder sentrale problemstillinger, temaer, teorier, metoder, aktører og prosesser.
- Kan redegjøre for den historiske og samtidige utviklingen av fagtradisjonen, dens egenart og posisjon i samfunnet.
- Har grunnleggende og god forståelse for og kunnskap om fagfeltet freds- og konfliktstudier, herunder sentrale problemstillinger, temaer, teorier, metoder, aktører og prosesser.
- Kan redegjøre for den historiske og samtidige utviklingen av fagtradisjonen, dens egenart og posisjon i samfunnet.
- Har kjennskap til de mekanismer og arbeidsmetoder som benyttes i internasjonal konfliktløsning og fredsbygging.
- Kjenner til og kan beskrive sentrale aktører på den internasjonale scenen, samt kan gjengi og forklare de grunnleggende politiske prosesser som finner sted.
- Kan identifisere, definere, sammenlikne og vurdere ulike teoretiske tilnærminger til freds- og konfliktrelaterte temaer.
- Kjenner til, kan beskrive og forklare det globale konfliktbildet og vise til konkrete eksempler.
- Kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid innenfor freds- og konfliktstudier.

Ferdigheter

- Kan analysere og vurdere ulike metoder mekanismer som benyttes innen konflikthåndtering og konfliktløsning.
- Kjenner til, samt kunne vurdere og analysere ulike årsaksforklaringer til hvorfor konflikter oppstår og utvikler seg.
- Kan evaluere ulike staters og aktørers politikk og interesser på den internasjonale arenaen.
- Kan benytte politisk teori i analysen av historiske og dagsaktuelle hendelser.
- Er kjent med og kan benytte seg av metode og teori fra fag-grenene statsvitenskap, historie, jus og politisk økonomi i tverrfaglige analyser av konfliktsituasjoner.
- Kan skrive policynotat, nyhetssammendrag og akademiske tekster.
- Kan forholde seg kritisk til utenrikspolitiske notat og dokumenter.
- Kan evaluere bistands- og nødhjelpsarbeid ved bruk av redskaper fra utviklingsstudier og politisk teori.
- Vurdere og analysere ulike aktørers/instansers rolle med hensyn til internasjonal sikkerhet.

Generell kompetanse

- Kan på egenhånd oppdatere sin kunnskap innenfor fagområdet.
- Utvikle en generell forståelse for bakgrunn, dynamikk og internasjonal respons til utvalgte konflikter i verden.
- Utvikle en generell forståelse for analysemetoder som benyttes i studier av konflikter.
- Kan designe kvantitative og kvalitative evalueringsverktøy og forskningsprosjekt innen fagfeltet.

- Har praktisk og teoretisk kunnskap om det å jobbe i utlandet og i konfliktsoner.
- Har erfaring med det å arbeide i og med fremmede kulturer.
- Kan planlegge og gjennomføre ulike arbeidsoppgaver, både individuelt og i gruppe, som er i tråd med de retningslinjer som er gitt.
- Kan raskt sette seg inn i og forberede skriftlige eller muntlige presentasjoner av politiske, økonomiske, juridiske eller historiske tema.
- Utvikle forståelse for sammenhengen mellom egen innsats og egen faglig utvikling.
- Er kompetent til å ta mastergradsstudier innenfor statsvitenskap, historie, politisk økonomi eller tilsvarende fagtradisjoner i Norge eller i utlandet

Sakkyndiges vurdering

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse*. Med unntak av *kan på egenhånd oppdatere sin kunnskap innenfor fagområdet*, som er plassert under generell kompetanse, er deskriptorene plassert under riktig kategori. Beskrivelsen gir en god sammenheng mellom kategoriene.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet sett på nivå 6, men noen er kanskje på et høyere nivå. Kandidaten forventes å kunne mye etter avsluttet studium. Det kan ikke forventes at en bachelorgradskandidat som en generell kompetanse *kan designe kvantitative og kvalitative evalueringsverktøy og forskningsprosjekt innen fagfeltet*.

Utforming

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse og beskriver godt hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, og den er egnet til å skille mellom ulike studier. Den er detaljert, og kanskje på grensen til å bli så detaljert og spesifikk at en mindre endring i utdanningen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet.

Læringsutbyttebeskrivelsen er litt for detaljert til å kommunisere godt med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner. Det listes opp hele syv kunnskapsmål (ni kulepunkt, men to av punktene gjentas), og disse kunne med fordel slås sammen slik at beskrivelsen blir mer overordnet. Samtidig er beskrivelsen av ett av punktene under ferdighet så bred at den enten er meget ambisiøs, eller så blir det nesten meningsløst at kandidatene forventes å kjenne til og kunne benytte seg av teori og metode fra statsvitenskap, historie, jus og politisk økonomi. Det bør derfor spesifiseres hvilke ferdigheter som hentes fra hvert av de nevnte fagområdene, og hvordan de spiller sammen i kandidatens ferdighetsprofil.

Noen av beskrivelsene indikerer at programmet har et innslag av internship (for eksempel *skrive policynotat og nyhetssammendrag*). Av studieplanen som fulgte den læringsutbyttebeskrivelsen NOKUT mottok fra Bjørknes Høyskole, fremgår det at studentene kan velge 10, 20 eller 30 studiepoeng med internship. Det er utydelig om alle kandidatene skal oppnå alle punkter i læringsutbyttebeskrivelsen, eller om noen av dem bare gjelder for de studentene som velger internship. Dersom det bare er studenter som velger internship som etter endt utdanning kan skrive policynotat og

nyhetssammendrag, bør formuleringen ikke være så konkret i den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsen for bachelor i freds- og konfliktstudier ved Bjørknes Høyskole er i samsvar med NKR. Beskrivelsen er likevel litt for detaljrik, og deskriptorene bør derfor sammenfattes i mer overordnede punkter.

4 Vedlegg

4.1 Beskrivelse av den sakkyndige komiteen

- **Universitetslektor Kristina Jönsson, Lunds universitet**
Jönsson har vært ansatt ved Lunds universitet siden 1995. Der tok hun doktorgraden i statsvitenskap i 2002, og har siden hatt undervisnings- og forskerstillinger ved universitetet. Hun har blant annet vært studieleder (studierektor) ved Centrum för Öst- och Sydöstasienstudier, og har programansvar for masterstudiet i utviklingsstudier. I 2012 oppnådde hun status som *Excellent lærer* ved Samhällsvetenskapliga fakulteten, og ble da også medlem av the Teaching Academy.
- **Professor med særlige oppgaver Anders Wivel, Københavns Universitet**
Wivel tok doktorgraden ved Københavns Universitet i 2001, og har siden vært ansatt ved Institutt for statsvitenskap hvor han også har vært studieleder siden 2010. Hans forskningsfelt er internasjonal politikk, og han har ledet flere internasjonale forskningsprosjekt.